

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Základní socio-demografický popis území SO ORP Sušice

Zpracovatel: Centrum pro komunitní práci západní Čechy
Americká 29
301 38 Plzeň

Plzeň 2020

Obsah

1. ÚVOD	3
2. CÍLE SOCIO-DEMOGRAFICKÉHO POPISU.....	3
3. SBĚR A ZPRACOVÁNÍ DAT	3
4. CHARAKTERISTIKA SO ORP SUŠICE	4
5. OBYVATELSTVO	8
6. BYDLENÍ	16
7. NEZAMĚSTNANOST	20
8. ZADLUŽENOST OBYVATEL.....	25
9. VZDĚLÁNÍ	27
10. SOCIÁLNÍ OBLAST	35
10.1. Senioři a osoby se zdravotním postižením	36
10.2. Děti, mládež, rodiny s dětmi	44
10.3. Ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením.....	45
10.3.1. Ohrožení chudobou	49
10.3.2. Rozsah sociálního vyloučení.....	50
10.3.3. Sociálně vyloučené lokality	50
11. PŘÍLOHY.....	51
12. SEZNAM ZKRATEK.....	59
13. POUŽITÉ ZDROJE.....	60

1. Úvod

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu na zahájení 4. etapy komunitního plánování sociálních služeb (dále jen KPSS) na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Sušice (v textu také SO ORP Sušice, Sušicko či řešené území) a zaměřuje se na **popis aktuální socio-demografické situace ve sledovaném území**. Dokument je zpracován v rámci prvotní analyticko-popisné fáze procesu KPSS a je tvořen především statistickými údaji o daném území, jeho obyvatelstvu a vybraných společenských jevech. Dokument je součástí souboru dalších analýz (analýza poskytovaných sociálních služeb, analýza zdrojů systému sociálních služeb), které dohromady tvoří celek a představují podkladový materiál pro další proces KPSS.

2. Cíle socio-demografického popisu

Cílem dokumentu je nejen přehledně zpracovat demografické údaje o území ORP Sušice, ale také aktualizovat statistické údaje, které byly zjištěny v rámci předchozích třech etap KPSS a mají nadále význam pro proces KPSS. Dokument je proto tvořen relevantními daty, která mají vypovídající charakter o aktuální sociálně-demografické situaci a vývoji sociálních jevů na vybraném území. Dokument zároveň mapuje vybrané charakteristiky související se sociálními službami na Sušicku a je uspořádán tak, aby přehledně a věcně informoval o stávající situaci zkoumaného správního obvodu obce s rozšířenou působností a mohl být tak využit jako podklad pro další proces KPSS.

3. Sběr a zpracování dat

Informace uvedené v základním socio-demografickém popisu území jsou získané sběrem, tříděním a vyhodnocováním primárních a sekundárních dat. Zdrojem informací pro tento dokument jsou z větší části data sekundární, která jsou získaná od různých institucí zpracovávajících či shromažďujících dané údaje. Mezi hlavní zdroje dat využitých v tomto dokumentu patří Český statistický úřad, Městský úřad Sušice, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Sušice, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Ministerstvo vnitra ČR, Úřad práce, Česká správa sociálního zabezpečení, Statistická ročenka Plzeňského kraje 2019, Analýza dostupnosti a potřebnosti sociálních služeb v Plzeňském kraji 2018, Exekutorská komora ČR a další. Sběr sekundárních dat byl prováděn od dubna do srpna 2020, a to především z elektronických zdrojů (internetové portály výše zmíněných institucí, publikace apod.), případně byla data písemně vyžádána od některých výše zmíněných institucí. Další data pochází z tištěných publikací získaných na úřadech, v knihovnách, v místních organizacích apod. Vybraná data prezentujeme pomocí popisných statistik ve formě tabulek, grafů či obrázků. Kompletní seznam zdrojů je uveden na konci dokumentu.

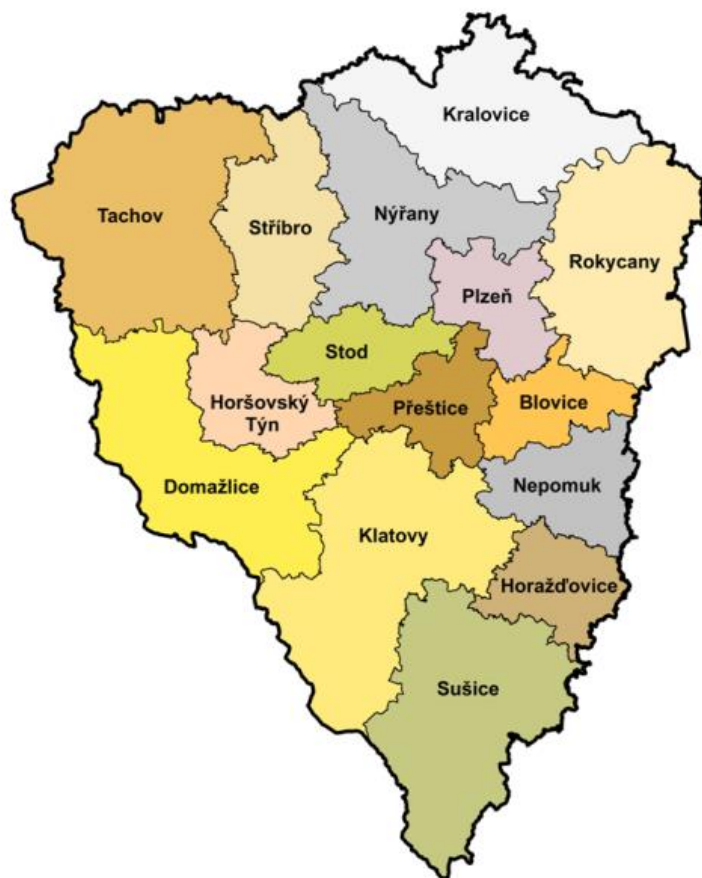
Dalším zdrojem informací jsou data primární. Jedná se zejména o dotazníkové šetření mezi obcemi a mezi poskytovateli sociálních služeb, kteří mají sídlo či pobočku v daném území. Dotazníkové šetření bylo doplněno o polostrukturované rozhovory. Všechny dotazníky byly zaslány v elektronické podobě v průběhu dubna a května 2020. Z dotazníků zasláných zástupcům všech 30 obcí SO ORP Sušice se jich vrátilo ke zpracování 29 a z dotazníků zasláných 5 poskytovatelům sociálních služeb se ke zpracování vrátily všechny. Osobní rozhovory proběhly v průběhu měsíců květen až srpen 2020 s poskytovateli sociálních služeb působících na daném území a s 28 obcemi. Dále proběhl rozhovor se sociálními pracovníky Odboru

sociálních věcí a zdravotnictví Sušice, se sociální pracovníci Kašperské Hory, se sociální pracovníci nemocnice Sušice, s Městskou policií a s dalšími organizacemi sociálního charakteru působícími na daném území.

4. Charakteristika SO ORP Sušice

Správní obvod obce s rozšířenou působností Sušice leží v jižní části Plzeňského kraje v okrese Klatovy. Toto území hraničí na jihozápadě se Spolkovou republikou Německo, na východě s Jihočeským krajem a dále se správními obvody Horažďovice a Klatovy (viz obrázek 1).

Obrázek 1. Správní obvody ORP v Plzeňském kraji

Zdroj: Český statistický úřad

Správní obvod zahrnuje celkem 30 obcí, z nichž pět (Hartmanice, Kašperské Hory, Rabí, Rejštejn a Sušice) má statut města a jedna (Kolinec) statut městyse. Dvě z těchto měst (Kašperské Hory, Sušice) mají pověřený obecní úřad (POÚ). Celkovou rozlohou 78 063 ha je tento správní obvod ORP **třetím největším obvodem v kraji a zaujímá 10,2 % území regionu**. Největší rozlohu v ORP má obec Prášily (11 233 ha), naopak nejmenší obec Domoraz (383 ha). Správní členění obcí v SO ORP Sušice je zobrazeno na obrázku 2.

Obrázek 2. Správní členění SO ORP Sušice k 1. 1. 2016

Zdroj: Český statistický úřad.

Jmenovitý výpis všech obcí v SO ORP Sušice včetně jejich místních částí je uveden v tabulce 1. Podrobná rozloha obcí včetně hustoty zalidnění je uvedena v příloze 1.

Tabulka 1. Obce řešeného území a jejich sídelní jednotky

Název obce	Části obce
Budětice	Budětice; Lipová Lhota; Vlkonice
Bukovník	Bukovník
Čímice	Čímice
Dlouhá Ves	Annín; Bohdašice; Dlouhá Ves; Janovice; Nové Městečko; Platoř
Dobříšín	Dobříšín; Dobříšinský Mlýn-V Luhu
Domoraz	Domoraz
Dražovice	Dražovice; Pod Hrází
Frymburk	Damětice; Frymburk
Hartmanice	Bezděkov; Dobrá Voda; Dolejší Těšov; Hartmanice; Hartmanice II; Hořejší Krušec; Hořejší Těšov; Chlum; Javoří; Keply; Kochánov; Kochánov III; Kříženeč; Kundratice; Kundratice II; Loučová; Mochov; Palvinov; Paště; Prostřední Krušec; Světlá; Štěpanice; Vatětice; Vlastějov; Zálužice; Zalužice II
Hlavňovice	Cihelna; Častonice; Čeletice; Hlavňovice; Horní Staňkov; Libětice; Milínov; Mokřany; Pích; Přestanice; Radostice; Suchá; Zámýšl; Zvíkov
Horská Kvilda	Horská Kvilda; Korýtko
Hrádek	Čejkovy; Čermná; Hrádek; Kašovice; Odolenov; Puchverk; Tedražice; V Luhu; Zbynice
Kašperské Hory	Cikánka; Červená; Dolní Dvorce; Kašperské Hory; Kavrlík; Lídlový Dvory; Opolenec; Tuškov; Žlíbek
Kolinec	Bernartice; Boříkovy; Brod; Buršice; Hradiště; Javoří; Jindřichovice; Kolinec; Lukoviště; Malonice; Mlázovy; Podolí; Sluhov; Smrčí; Starý Ovčín; Střítež; Tajanov; Tržek; Ujčín; Vlčkovice
Modrava	Filipova Huť; Javoří Pila; Modrava; Roklanský Les; Vchynice-Tetov II
Mokrosuky	Lešíšov; Mokrosuky
Nezamyslice	Nezamyslice
Nezdice na Šumavě	Klepačka; Nezdice na Šumavě; Ostružno; Pohorsko
Petrovice u Sušice	Břetětice; Chamutice; Částkov; Dolní Kochánov; Františkova Ves; Jiříčná; Kojšice; Maršovice; Nová Víska; Petrovice u Sušice; Posobice; Rovná; Strunkov; Svojšice; Trsice; Vojetice; Žikov
Podmokly	Podmokly
Prášíly	Hůrka; Nová Hůrka; Prášíly
Rabí	Bojanovice; Čepice; Rabí
Rejštejn	Klásterský Mlýn; Klásterský Mlýn II; Kozí Hřbet; Radešov; Rejštejn; Svojše; Velký Radkov; Velký Radkov II; Zhůří
Soběšice	Damíč; Mačice; Páleniny; Soběšice; V Chaloupkách
Srní	Horky u Srní; Rokyta; Srní; Srní II; Staré Srní-Mechov; Údolí
Strašín	Lazny; Maleč; Nahořánky; Strašín; Věštín; Zuklín
Sušice	Albrechtice; Červené Dvorce; Divišov; Dolní Předměstí; Dolní Staňkov; Horní Předměstí; Hrádecká; Humpolec; K nádraží; Kalovy; Malá Chmelná; Milčice; Na Kateřince; Nuzerov; Pod Kalovy; Pod Okrouhlou; Pod Svatoborem; Průmyslový obvod; Rok; Stráž; Sušice-historické jádro; Svatobor; U školy; Velká Chmelná; Volšovy; Vrabcov; Záluží
Velhartice	Braníčkov; Drouhavec; Hory Matky Boží; Chotěšov; Nemilkov; Radvanice; Stojanovice; Tvrdošlav; Velhartice
Žihobce	Bešetín; Bílenice; Kadešice; Rozsedly; Šímanov; V Chalupách; Žihobce
Žichovice	Žichovice

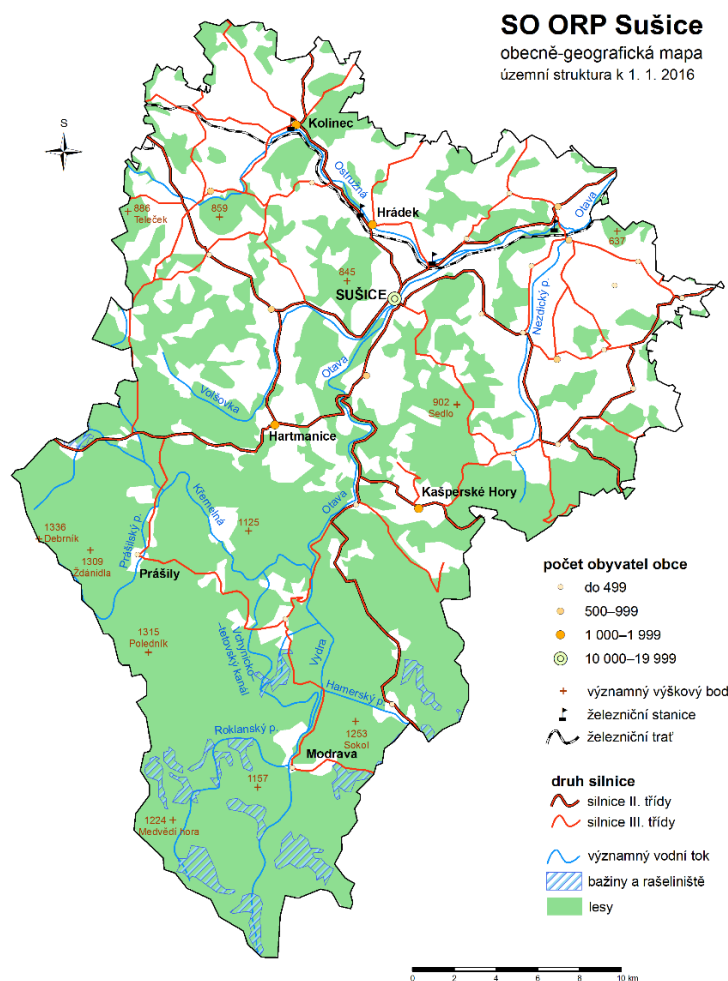
Zdroj: Územně identifikační registr

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

Krajina regionu je značně členitá. Po celé jižní a jihozápadní straně území se táhne pohoří Šumavy a nachází se zde i část Národního parku Šumava. Většina z celého území leží v horské a podhorské oblasti a vzhledem k nízké hustotě zalidnění, absenci průmyslových, těžebních a energetických podniků si příroda zachovala svoji přirozenou podobu a polovina veškeré plochy regionu je tak pokryta lesními porosty. Nejvýznamnějšími vodními toky jsou řeky Otava a Vydra. Nejvyššími horami jsou hory Debník (1336m) a Poledník (1315m), blíže je geografická struktura zobrazena na obrázku 3. Velké množství lesů a málo poškozená krajina vytvářejí příznivé podmínky k rekreaci, pěší a lyžařské turistice. Sušicko patří k zemědělským oblastem, průmysl zde nemá výrazné postavení a je soustředěn především v Sušici a v Kašperských Horách.

Hlavním centrem území a nejvýznamnějším sídlem je město Sušice, též nazývané jako „Brána Šumavy“. Město se rozprostírá na 4 564 ha a k 31. 12. 2019 zde žilo 46 % obyvatel z celého ORP (11 032 obyvatel). Sušice je od roku 2003 obcí s rozšířenou působností. Město se rozprostírá po obou březích řeky Otavy, v předhůří Šumavy a na okraji Národního parku Šumava. Je zde soustředěna většina ekonomických aktivit a občanské vybavenosti, město nabízí řadu kulturního, sportovního i rekreačního využití.

Obrázek 3. Obecně-geografická mapa SO ORP Sušice

Zdroj: Český statistický úřad

Ve správním obvodu ORP Sušice působí několik zájmových sdružení právnických osob, které se zaměřují na rozvoj regionu, jednotlivých obcí a spoluprací mezi nimi:

- **mikroregion Prácheňsko** zahrnuje mikroregiony Pošumaví, Prácheňsko a Slavník. Sdružuje celkem 35 obcí, z nichž 15 náleží do SO ORP Sušice. Předmětem činnosti je usilovat o všeobecný rozvoj regionu a vytváření podmínek ke zvýšení informovanosti občanů. Jednou z důležitých činností je společná propagační činnost a spolupráce s bavorskými zahraničními partnery.
- **mikroregion Střední Pošumaví** sdružuje 13 obcí, z toho 8 náleží do SO ORP Sušice. Cílem sdružení je vytvářet koncepce regionálního rozvoje v souladu s programy rozvoje České republiky. Sdružení si rovněž klade za cíl vytvářet podmínky ke zvýšení informovanosti občanů a institucí o významu regionu.
- **mikroregion Šumava západ** sdružuje celkem 13 obcí, z nichž 8 náleží do SO ORP Sušice. Předmětem činnosti sdružení je zejména spolupráce při řešení problematiky regionálního rozvoje s důrazem na ochranu životního prostředí, kulturní dědictví, podporu rozvoje podnikání a rozvoj přeshraniční spolupráce.
- **Místní akční skupina (MAS) Pošumaví** sdružuje celkem 100 obcí v rámci mikroregionů Běleč, Střední Pošumaví, Kdyňsko, Měčínsko a Plánicko, z nichž 23 náleží do SO ORP Sušice. Města Kasejovice, Klatovy a Sušice jsou zastoupena samostatně. Hlavní činností MAS je získávání finančních prostředků prostřednictvím dotačních programů na projekty, které pomáhají rozvoji regionu. MAS Pošumaví se zaměřuje především na programy podpory rozvoje venkova, kulturního dědictví a cestovního ruchu.
- **MAS Ekoregion Úhlava** sdružuje 23 členů, z nich 8 náleží do SO ORP Sušice. Hlavní činností je získávání finančních prostředků prostřednictvím dotačních programů na projekty, které pomáhají rozvoji regionu. MAS se zaměřuje mimo jiné na programy rozvoje venkova, vzdělávací semináře nebo marketingové studie cestovního ruchu.

Každá z obcí regionu je zapojena do některého ze zmíněných mikroregionů a téměř všechny obce také spadají do územní působnosti některé z místních akčních skupin. Podrobně rozepsané členství obcí v mikroregionech a MAS jsou popsány v příloze 2 a 3.

Město Sušice dále spolupracuje se svými partnerskými městy, mezi která patří Bad Kötzing (Německo), Wenzelbach (Německo), Uetendorf (Švýcarsko), Chojna (Polsko), Sherborne (Anglie) a Aarhus (Dánsko).

5. Obyvatelstvo

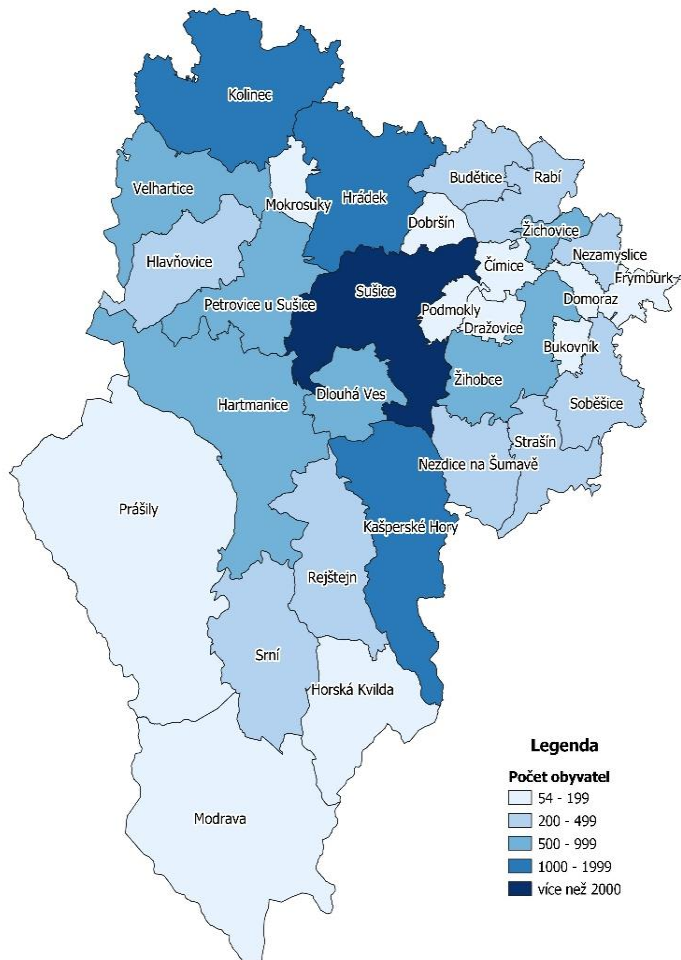
Jak je uvedeno výše, SO ORP Sušice je svou rozlohou třetím největším obvodem v kraji. Avšak s hustotou 31,0 obyvatel na 1 km² je zároveň nejméně zalidněným obvodem v kraji. K 31. 12. 2019 žilo na území správního obvodu ORP Sušice 24 150 obyvatel, tj. 4,1 % z celkového počtu obyvatel Plzeňského kraje. Jak vyplývá z obrázku 4, více než jedna třetina z celkového počtu obcí má na svém území méně než 200 obyvatel. Mezi nejméně zalidněné obce patří obce Domoraz, Dobruška, Frymburk, Bukovník, Horská Kvilda a Modrava. Do velikostní kategorie 200 – 499 obyvatel spadá 8 obcí. Od 500 do 1000 obyvatel žije v 7 obcích. Z hlediska počtu obyvatel žijících na území zaujímá prvenství město Sušice, jakožto centrum SO ORP. K 31. 12. 2019 zde bydlelo 11 032 obyvatel, což je téměř polovina obyvatel regionu. Dále následuje městy Kolinec (1 464 obyvatel), město Kašperské Hory (1 427 obyvatel) a obec

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

Hrádek (1 394 obyvatel). Hustota zalidnění je také zobrazena na obrázku 4, ze kterého je patrné, že nejmenší hustotu zalidnění mají obce Prášily, Modrava (1 obyvatel/km²) a Horská Kvilda (2 obyvatel/km²), naopak největší hustotu zalidnění mají obec Žichovice (255 obyvatel/km²) a město Sušice (241 obyvatel/km²). Z obrázku je dobře patrná souvislost mezi hustotou obyvatelstva a členitostí přírodní krajiny.

Obrázek 4. Počet obyvatel a hustota zalidnění v obcích SO ORP Sušice k 31. 12. 2019

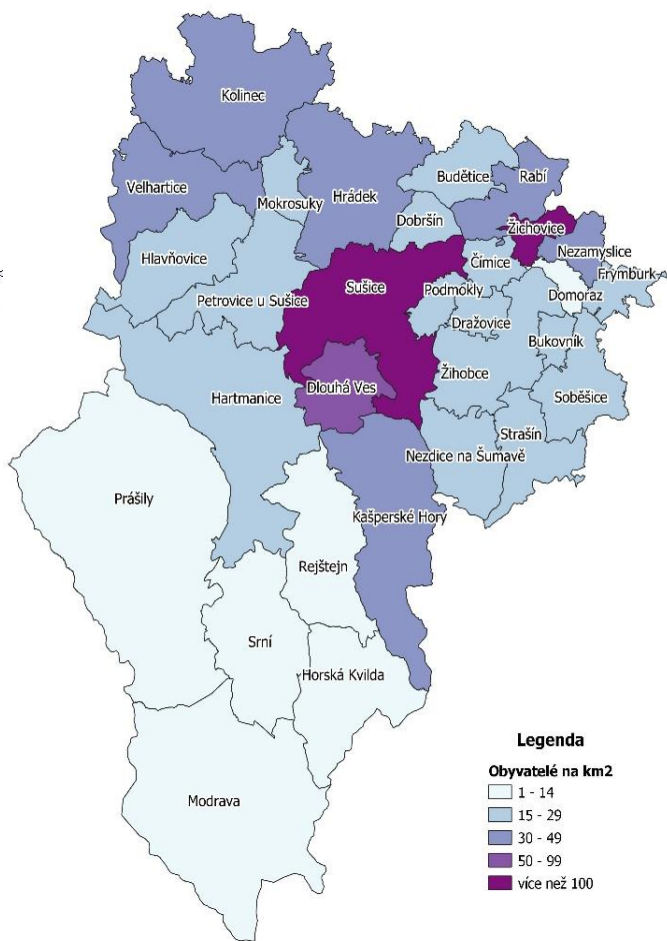
Počet obyvatel v obcích SO ORP Sušice k 31.12.2019

Legenda

Počet obyvatel
54 - 199
200 - 499
500 - 999
1000 - 1999
více než 2000

Hustota obyvatel v obcích SO ORP Sušice k 31.12.2019

Legenda

Obyvatel na km ²
1 - 14
15 - 29
30 - 49
50 - 99
více než 100

Zdroj: Český statistický úřad, mapa vytvořena CpKP ZČ

Věkové složení obyvatelstva v celém ORP a v jednotlivých obcích je zobrazeno v tabulce 2, ze které je zřejmé, že nejčetnější věkovou kategorií v obcích jsou obyvatelé v tzv. produktivním věku, tedy ve věku mezi 15 a 64 lety. V každé z obcí tato věková kategorie zastává více jak 50 % z celkového počtu místních obyvatel. Procentuálně je nejvíce tato kategorie zastoupená v obcích Dobruška a Modrava, naopak nejméně v obci Nezdice na Šumavě. Následuje věková kategorie 65 a více let (v průměru 23 %), která je nejvíce procentuálně zastoupená v obcích Domoraz a Nezdice na Šumavě. Nejméně zastoupenou kategorií obyvatel v obcích jsou pak děti ve věku 0-14 let (průměrně 15 %), pouze v obcích Frymburk, Modrava a Prášily je tato věková kategorie četnější než kategorie obyvatel ve věku 65 a více let. Průměrný věk obyvatelstva v celém ORP je 44,5 let.

Tabulka 2. Počet obyvatel v obcích SO ORP a jejich věkové složení k 31. 12. 2019

Území/obec	Počet obyvatel	Průměrný věk	počet obyvatel ve věku			počet obyvatel ve věku (v %)		
			0 - 14	15 - 64	65 a více	0 - 14	15 - 64	65 a více
SO ORP Sušice	24 150	44,5	3 526	15 078	5 546	15	62	23
Budějovice	298	45,9	39	183	76	13	61	26
Bukovník	63	43,8	10	42	11	16	67	17
Čímice	188	47,8	28	103	57	15	55	30
Dlouhá Ves	869	42,6	146	553	170	17	63	20
Dobršín	105	44,7	9	76	20	9	72	19
Domoraz	54	51,8	2	34	18	4	63	33
Dražovice	163	42,4	24	107	32	15	65	20
Frymburk	111	41,7	25	62	24	22	56	22
Hartmanice	959	46,6	105	594	260	11	62	27
Hlavňovice	483	45	66	306	111	14	63	23
Horská Kvilda	60	42,1	8	40	12	13	67	20
Hrádek	1 394	42,3	215	911	268	16	65	19
Kašperské Hory	1 427	45,7	201	859	367	14	60	26
Kolinec	1 464	43,2	220	924	320	15	63	22
Modrava	78	38,3	14	56	8	18	72	10
Mokrosuky	129	45,5	20	72	37	15	56	29
Nezamyslice	218	48,5	24	126	68	11	58	31
Nezdice na Šumavě	330	48,4	48	174	108	14	53	33
Petrovice u Sušice	636	42,3	117	394	125	18	62	20
Podmokly	148	42,1	29	90	29	19	61	20
Prášíly	154	40,9	25	106	23	16	69	15
Rabí	494	44,7	77	305	112	15	62	23
Rejštejn	247	43,3	42	152	53	17	62	21
Soběšice	384	46,1	47	232	105	12	61	27
Srní	224	46,6	23	150	51	10	67	23
Strašín	333	44,6	56	200	77	17	60	23
Sušice	11 032	44,4	1 607	6 908	2 517	14	63	23
Velhartice	850	45,1	125	542	183	15	64	21
Žihobce	601	44,6	89	369	143	15	61	24
Žichovice	654	46,1	85	408	161	13	62	25

Zdroj: Český statistický úřad

K socio-demografickým ukazatelům popisujícím stav obyvatelstva daného území patří také jeho národnostní složení a podíl cizinců. Pro dané účely nám posloužily veřejně dostupné informativní přehledy vytvořené z údajů vedených v evidenci obyvatel od Ministerstva vnitra České republiky. Přesná data vedená na Českém statistickém úřadu jsou dostupná pouze v nejnižším měřítku okresů, což snižuje jejich relevantnost pro potřeby řešeného území.

Z celorepublikového pohledu zaujímá Plzeňský kraj 4. místo v počtu cizinců žijících na jeho území. Nejpočetnější skupiny v okresním měřítku, tedy v okrese Klatovy, tvoří občané ze Slovenska, Ukrajiny a Vietnamu. Na území SO ORP Sušice se nachází zhruba 1,5 % všech cizinců žijících v Plzeňském kraji. Podrobnější počty cizinců v jednotlivých obcích SO ORP Sušice jsou zobrazeny v tabulce 3.

Tabulka 3. Počet cizinců v obcích ORP s platným povolením k pobytu k 1. 1. 2020

Obec	Muži ve věku			Ženy ve věku			Přechodný pobyt	Trvalý pobyt	Počet cizinců celkem
	15 a více	0-15	Celkem	15 a více	0-15	Celkem			
Budětice	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bukovník	0	0	0	1	0	1	1	0	1
Čímice	1	0	1	1	0	1	2	0	2
Dlouhá Ves	11	2	13	10	0	10	7	16	23
Dobršíň	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Domoraz	1	0	1	0	0	0	0	1	1
Dražovice	4	0	4	2	0	2	3	3	6
Frymburk	2	0	2	2	0	2	3	1	4
Hartmanice	10	0	10	14	0	14	11	13	24
Hlavňovice	8	0	8	6	0	6	7	7	14
Horská Kvilda	0	1	1	1	1	2	2	1	3
Hrádek	13	0	13	3	0	3	9	7	16
Kašperské Hory	14	2	16	9	1	10	11	15	26
Kolinec	33	0	33	18	0	18	22	29	51
Modrava	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mokrosuky	1	0	1	0	0	0	0	1	1
Nezamyslice	2	0	2	3	0	3	3	2	5
Nezdice na Šumavě	3	0	3	3	0	3	1	5	6
Petrovice u Sušice	5	0	5	3	0	3	5	3	8
Podmokly	1	0	1	1	0	1	2	0	2
Prášíly	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rabí	9	1	10	6	0	6	7	9	16
Rejštejn	6	0	6	5	0	5	10	1	11
Soběšice	4	0	4	2	0	2	5	1	6
Srní	9	0	9	8	0	8	16	1	17
Strašín	7	1	8	4	0	4	7	5	12
Sušice	142	15	157	108	14	122	154	125	279
Velhartice	17	0	17	12	0	12	16	13	29
Žihobce	6	0	6	6	1	7	5	8	13
Žichovice	4	0	4	3	0	3	2	5	7
Celkem SO ORP Sušice	313	22	335	231	17	248	311	272	583

Zdroj: Ministerstvo vnitra ČR

Počet cizinců žijících na řešeném území v posledních letech mírně vzrostl. Za poslední čtyři roky představuje tento nárůst téměř 23,5 %. Stoupající počet cizinců z celého území vykazuje celkem 17 obcí, z nichž nejvyšší nárůst eviduje město Sušice. Naopak klesající počet cizinců vykazuje 7 obcí, z nichž největší pokles eviduje městyň Kolinec. Podrobně je vývoj počtu cizinců zaznamenán v tabulce 4, počty cizinců jsou uvedeny vždy k 1. 1. daného roku.

Tabulka 4. Vývoj počtu cizinců na území SO ORP Sušice v daných letech

Obec	2016	2017	2018	2019	2020
Budětice	0	0	0	0	0
Bukovník	0	1	1	1	1
Čímice	3	3	3	3	2
Dlouhá Ves	24	24	24	25	23
Dobršíň	0	0	0	0	0
Domoraz	0	1	1	1	1

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

Obec	2016	2017	2018	2019	2020
Dražovice	5	5	5	5	6
Frymburk	1	3	3	4	4
Hartmanice	18	23	26	25	24
Hlavňovice	10	15	16	16	14
Horská Kvilda	3	3	3	3	3
Hrádek	15	16	17	16	16
Kašperské Hory	17	16	23	25	26
Kolinec	56	51	53	51	51
Modrava	1	0	0	0	0
Mokrosuky	1	1	1	1	1
Nezamyslice	3	5	5	5	5
Nezdice na Šumavě	5	5	5	6	6
Petrovice u Sušice	6	8	8	8	8
Podmokly	2	2	2	2	2
Prášíly	5	5	4	4	0
Rabí	16	15	15	15	16
Rejštejn	12	11	10	12	11
Soběšice	1	3	3	3	6
Srní	14	11	10	11	17
Strašín	13	12	12	12	12
Sušice	216	224	239	245	279
Velhartice	19	17	18	23	29
Žihobce	4	4	5	5	13
Žichovice	2	3	4	5	7
Celkem SO ORP Sušice	472	487	516	532	583

Zdroj: Ministerstvo vnitra ČR

Z dalších statistik jsme se zaměřili na **vývojové změny** obyvatelstva daného území, především na počet obyvatel, jejich věkovou strukturu a přírůstek obyvatelstva. Vývoj stavu obyvatelstva je sledován a popsán za období od roku 2013 do roku 2019, a to vždy k 31. 12. Popsaná relevantní data jsou shrnuta do tabulky 5.

Z celkového počtu obyvatel na daném území je počet žen standardně mírně vyšší než počet mužů, k poslednímu dni sledovaného období tvoří podíl žen 50,3 % celkového počtu obyvatel. Jak je již popsáno výše, nejpočetnější skupinu obyvatel standardně tvoří obyvatelé v produktivním věku, přesto ale počet osob v této kategorii vykazoval pravidelný úbytek, celkově od počátku ke konci sledovaného období o 7,5 % a meziročně v průměru tedy o 1,3 %. Naopak rostoucí tendenci vykazují kategorie seniorů 65+. Nárůst obyvatel v této kategorii byl od začátku do konce sledovaného období o 16,1 %, meziročně tak o 2,7 %.

Nejmenší podíl obyvatel připadal na děti ve věkové kategorii 0-14 let. U této věkové skupiny byl kromě roku 2014, kdy nastal pokles o 31 dětí, vykazován mírný nárůst, který za sledované období představoval 1,6 %.

Výše uvedené údaje potvrzují globální trend stárnutí populace, jehož indikátorem je index stáří. Ten představuje poměr seniorů (65+) na 100 dětí ve věku 0-14 let. Na celém sledovaném území tento index každoročně rostl a ke konci roku 2019 dosáhl hodnoty 157,3, což představuje celkový nárůst o 14,3 %. To v celokrajském měřítku představuje jednu z nevyšších hodnot, kdy index stáří v Plzeňském kraji dosáhl ke konci roku 2019 hodnoty 130,5, která výrazně přesáhla i celorepublikový průměr, 124,6.

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

Stárnutí populace se také projevuje v dalším demografickém ukazateli, a to v průměrném věku obyvatel. Ten se ve sledovaném období (2013-2019) na daném území zvýšil z 41,6 na 43 let u mužů a z 44,4 na 45,9 let u žen.

Podrobnější statistiky dále vykazují počet potratů, kterých je v řešeném území ke konci roku 2019 vykazováno celkem 61, což je nejméně ze všech sledovaných roků. Tento ukazatel vykazuje od roku 2014 každoroční pokles.

Základními demografickými ukazateli jsou dále sňatkovost a rozvodovost. V roce 2019 uzavřelo v řešeném území manželství 145 párů, což představuje nejvyšší hodnotu za sledované období. Počet sňatků má ve sledovaném období stoupající tendenci, pouze v roce 2015 nastal mírný pokles. Celkový nárůst sňatkovosti se od počátku do konce sledovaného období zvýšil o 42 %.

Naproti tomu bylo ke konci roku 2019 rozvedeno 43 manželství. Rozvodovost má mírnou klesající tendenci, pouze v roce 2015 byl zaznamenán nárůst. Za sledované období představoval pokles téměř 19 %. Index rozvodovosti, který představuje počet rozvodů na 100 sňatků, tak dosáhl v roce 2019 hodnoty 29,7, což je velice kladná hodnota oproti celokrajskému měřítku, kde tento index dosahoval hodnoty 42,6.

Tabulka 5. Vývoj vybraných demografických ukazatelů území SO ORP Sušice

SO ORP Sušice		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel (k 31. 12.)		24 547	24 448	24 361	24 293	24 199	24 164	24 150
v tom podle pohlaví	muži	12 070	12 043	12 016	12 019	11 992	11 983	12 001
	ženy	12 477	12 405	12 345	12 274	12 207	12 181	12 149
v tom podle věku (let)	0 - 14	3 472	3 441	3 482	3 491	3 517	3 528	3 526
	15 - 64	16 297	16 089	15 839	15 647	15 423	15 246	15 078
	65 a více	4 778	4 918	5 040	5 155	5 259	5 390	5 546
Živě narození		235	230	228	236	239	222	225
Zemřelí celkem		311	279	341	305	313	318	280
podíl zemřelých na novotvary (%)		21,9	23,7	21,4	24,3	18,5	24,2	27,9
podíl zemřelých na nemoci oběhové soustavy (%)		46,3	45,5	47,2	45,6	45,0	43,1	41,8
podíl zemřelých na nemoci dýchací soustavy (%)		6,1	7,5	7,9	9,2	9,6	7,5	6,8
Přirozený přírůstek obyvatel (narození - zemřelí)		-76	-49	-113	-69	-74	-96	-55
Přistěhovalí		394	303	366	385	360	392	422
Vystěhovalí		350	353	340	384	380	331	381
Přírůstek obyvatel stěhováním (přistěhovalí - vystěhovalí)		44	-50	26	1	-20	61	41
Celkový přírůstek (úbytek) obyvatel		-32	-99	-87	-68	-94	-35	-14
Sňatky		102	127	108	115	123	136	145
Rozvody		53	59	73	47	48	42	43
Potraty		71	93	92	81	86	73	61
Průměrný věk mužů (roky)		41,6	41,9	42,1	42,4	42,6	42,8	43
Průměrný věk žen (roky)		44,4	44,7	44,9	45,2	45,4	45,5	45,9
Podíl obyvatel ve věku 65 a více let (%)		19,5	20,1	20,7	21,2	21,7	22,3	22,9
Index stáří (počet osob ve věku 65 a více let na počet dětí ve věku 0-14 let)		137,6	142,9	144,7	147,7	149,5	152,8	157,3

Zdroj: Český statistický úřad

Vývoj počtu obyvatel řešeného území, který je vyjádřen celkovým přírůstkem, má kolísavý charakter, ale za celé sledované období je v záporných hodnotách. K největšímu poklesu obyvatel došlo v roce 2014 a k nejmenšímu v roce 2019.

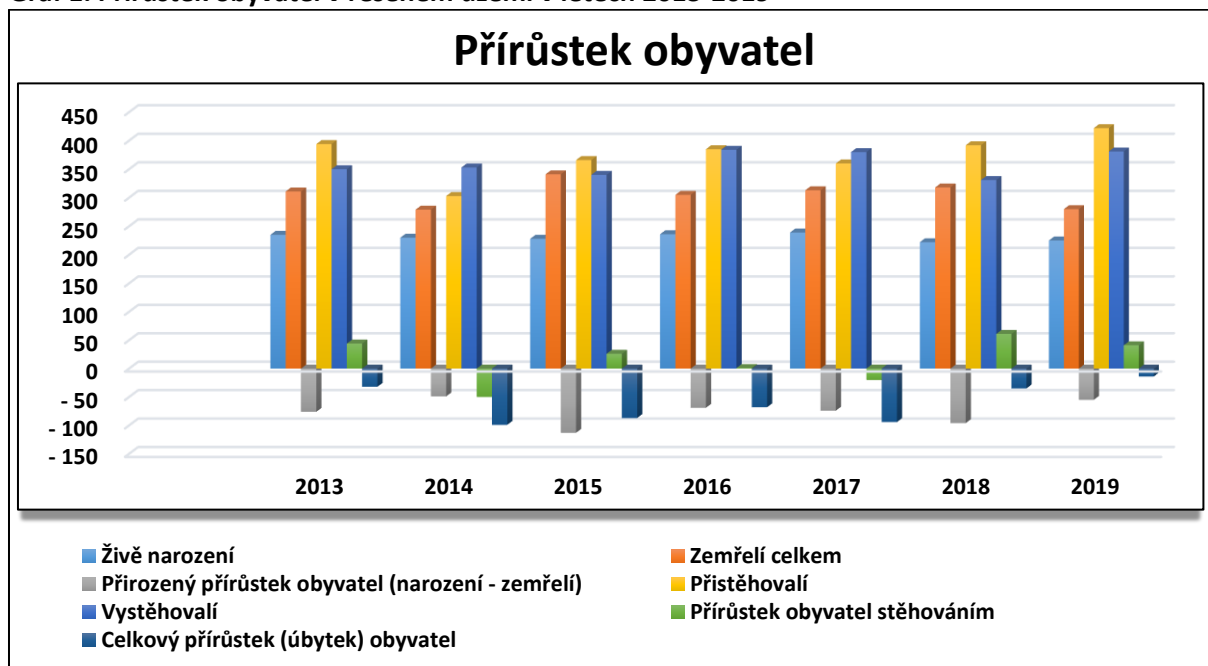
Na tomto stavu se podílel jednak migrační přírůstek, který představuje rozdíl počtu přistěhovalých a vystěhovalých osob za stejné období, a také přirozený přírůstek obyvatel, který představuje rozdíl počtu živě narozených dětí a počtu zemřelých za stejné období.

Migrační přírůstek má za sledované období kolísavý charakter, kdy maxima dosáhl v roce 2018, když se o 61 osob více přistěhovalo než vystěhovalo. Naopak největšího propadu do záporných hodnot se dostal v roce 2014, kdy vykazoval hodnotu -50 osob.

Přirozený přírůstek obyvatel je za celé sledované období v záporných hodnotách, kdy počet zemřelých převyšuje nad počtem živě narozených dětí. V roce 2019 představoval přirozený přírůstek -55 osob, kdy se v řešeném území živě narodilo 225 dětí a zemřelo 280 osob. Nejvyšší rozdíl dosáhl tento demografický ukazatel v roce 2015, kdy počet zemřelých převyšil o 113 osob počet narozených dětí.

Vývoj stavu obyvatel, včetně demografických parametrů které mají vliv na celkový přírůstek obyvatel, je za celé území vyjádřen v grafu 1.

Graf 1. Přírůstek obyvatel v řešeném území v letech 2013-2019

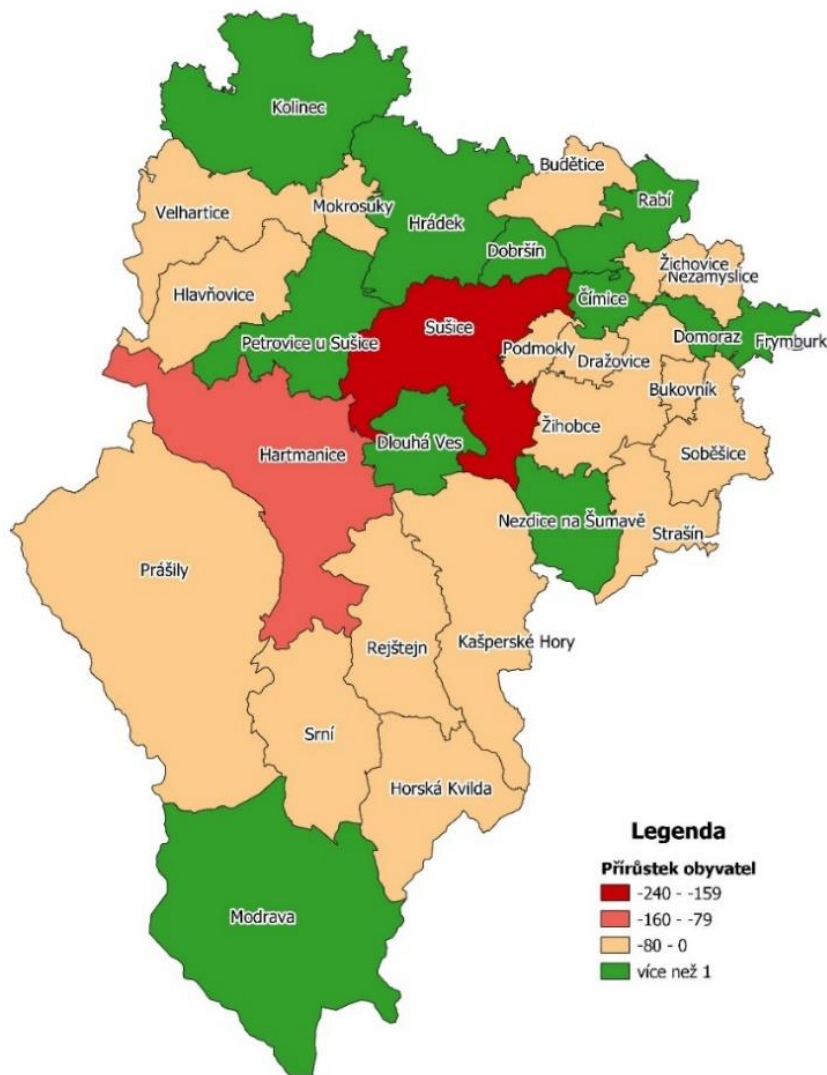
Zdroj: ČSÚ, vytvořeno CpkP ZČ

Přírůstek (či úbytek) obyvatel v jednotlivých obcích SO ORP Sušice je vyobrazen na následující mapě (obrázek 5) celkově za celé sledované období, tedy za roky 2013-2019.

V těchto letech měli celkově největší kladný přírůstek obce Dlouhá Ves, Petrovice u Sušice, Nezdice na Šumavě a Kolinec. Naopak největší úbytek, obyvatelstva vykazují Sušice, Hartmanice, Kašperské Hory, Srní a Velhartice. Podrobně za jednotlivé roky je pak vývoj celkového stavu obyvatel v jednotlivých obcích uveden v příloze 4.

Obrázek 5. Celkový přírůstek obyvatel v obcích SO ORP Sušice za roky 2013-2019

Přírůstek obyvatel v obcích SO ORP Sušice v letech 2013 - 2019

Zdroj dat: Český statistický úřad, mapa vytvořena CpKP ZČ

Prognóza vývoje počtu obyvatelstva Plzeňského kraje, kterou má do roku 2050 zpracovanou Krajský úřad Plzeňského kraje v rámci analýzy dostupnosti a potřebnosti sociálních služeb v Plzeňském kraji, předpokládá celkový úbytek obyvatel a změny ve věkové struktuře obyvatelstva. Dle prognózy by měla věková skupina dětí 0-14 v příštích několika letech mírně růst nebo stagnovat. Zlomovým rokem má být rok 2020, po kterém populace výrazně zestárne a sníží se podíl dětí do 15 let a výrazně naroste podíl obyvatel ve věkové skupině 65+. Od roku 2030 by měla být porodnost opět příznivější a od roku 2040 by měl být zaznamenán opět mírný nárůst ve věkové kategorii do 15 let, avšak věková kategorie obyvatel starších 65-ti let bude stále pravidelně narůstat.

Celkově tak bude ubývat dětí ve školních zařízeních, naopak poroste poptávka po kapacitách zdravotních a sociálních služeb.

Celkově by dle prognózy mělo v ORP Sušice v následujících 30 letech docházet k nejvyššímu úbytku obyvatelstva v rámci kraje, stejně jako v ORP Nepomuk a Horažďovice.

6. Bydlení

Bydlení představuje jeden z činitelů, který má vliv na socio-demografický vývoj daného území. Představuje totiž jednu ze základních podmínek života lidí, bez které nelze očekávat efektivní pohyb obyvatelstva. Bydlení je vzájemně ovlivněno také hospodářským rozvojem území, kdy nové pracovní příležitosti ovlivňují kladný přírůstek obyvatel, na druhé straně není možný hospodářský rozvoj území bez možnosti rozvoje kvalitního bydlení. Z hlediska sociální oblasti představuje bydlení zejména základní lidskou potřebu. Kvalita bydlení (potažmo jeho existence) podmiňuje možnosti lidí řešit své každodenní povinnosti. Jinými slovy je bydlení základním předpokladem pro kladné řešení krizových sociálních situací (dluhy, bezdomovectví, drogová závislost, potažmo sociální vyloučení jako takové).

Jedním z ukazatelů kvality bydlení je technická infrastruktura, tedy možnost napojení bytů na energetické a komunální sítě. Jedná se především o přítomnost plynovodu, vodovodu a kanalizace v obci. V SO ORP Sušice je 93 % obcí napojeno na veřejný vodovod. Obyvatelé ostatních obcí nebo jejich částí jsou v zásobování pitnou vodou odkázáni na vlastní zdroje ze studny. Pouze 13 % obcí je v ORP plynofikováno. V místech, která plynofikována nejsou, je alternativním zdrojem plynu pro domácnosti propan-butan v tlakových láhvích. Na 47 % území jsou odpadní vody sváděny kanalizační sítí do ČOV. Na území SO ORP Sušice jsou 4 sběrné dvory. Tyto ukazatele jsou podrobně vyobrazeny v příloze 5.

Dalším ukazatelem kvality bydlení daného území může být také jeho občanská vybavenost. Z dat vyplývá, že na řešeném území jsou nejpočetněji zastoupena sportovní a dětská hřiště, které jsou vybudována v 73 % obcí území SO ORP. Nejméně zastoupenými zařízeními občanské vybavenosti jsou jednoúčelové kryté sportovní zařízení, dále kina, střediska pro volný čas dětí a mládeže a také koupaliště a kryté bazény. V 67 % obcích nalezneme kostel s pravidelnými bohoslužbami a prostory pro kulturní společenské akce pak disponuje 60 % obcí. Zjištěná data o technické vybavenosti a zařízení pro volnočasové využití v oblasti kultury a sportu pro SO ORP Sušice jsou zaznamenána v příloze 6.

Dalším ukazatelem určující kvalitu bydlení je rozvoj bydlení, konkrétně výstavba nových bytů. Bytem se při tom rozumí místnost nebo soubor místností, které jsou určeny k bydlení a mohou tomuto účelu sloužit jako samostatné bytové jednotky. Počty dokončených bytů jsou podrobně rozepsány v tabulce 6, v tabulce 7 jsou dále uvedeny druhy bytové výstavby.

Tabulka 6. Dokončené byty v řešeném území v letech 2015-2019

Obec	Dokončené byty v letech					Celkem
	2015	2016	2017	2018	2019	
Budětice	-	-	3	1	-	4
Bukovník	-	-	-	-	-	-
Čímice	-	-	-	-	-	-
Dlouhá Ves	4	-	-	2	9	15
Dobršíň	-	-	-	-	-	-
Domoraz	-	-	-	-	-	-
Dražovice	-	-	-	-	-	-
Frymburk	-	-	-	-	-	-
Hartmanice	1	2	1	-	1	5
Hlavňovice	1	1	4	1	2	9

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

Obec	Dokončené byty v letech					Celkem
	2015	2016	2017	2018	2019	
Horská Kvilda	-	-	-	1	-	1
Hrádek	1	-	2	-	2	5
Kašperské Hory	3	9	-	4	1	17
Kolinec	-	2	5	2	1	10
Modrava	-	1	1	-	-	2
Mokrosuky	-	-	-	-	-	-
Nezamyslice	-	-	-	-	-	-
Nezdice na Šumavě	-	-	1	3	-	4
Petrovice u Sušice	3	3	2	3	-	11
Podmokly	-	-	-	-	1	1
Prášíly	-	-	-	-	-	-
Rabí	-	1	-	4	1	6
Rejštejn	-	1	1	-	-	2
Soběšice	1	-	-	-	-	1
Srní	-	1	-	1	4	6
Strašín	-	1	-	-	-	1
Sušice	24	21	18	9	25	97
Velhartice	1	-	1	3	1	6
Žihobce	1	1	-	-	2	4
Žichovice	2	1	1	-	-	4
Celkem za ORP Sušice	42	45	40	34	50	211

Zdroj: Český statistický úřad

V letech 2015 až 2019 bylo v řešeném území dokončeno celkem 211 bytů, z toho 147 bytů bylo součástí výstavby rodinných domů, 40 bytů bylo vystavěno v bytových domech a 17 v DPS. Nejvíce bytů bylo za sledované období dokončeno v Sušici, Kašperských Horách, Dlouhé Vsi, Petrovicích u Sušice a Kolinci. V těchto obcích je výstavba nových bytů dokončována stabilně. V menším měřítku, ale pravidelně, probíhá výstavba v posledních letech také v obcích Hlavňovice a Velhartice. Naopak v několika obcích stabilně neprobíhala žádná výstavba, např. v obcích Bukovník, Čímice, Dobříš, Domoraz, Dražovice a Frymburk.

Tabulka 7. Druhy dokončených bytů v řešeném území v letech 2015-2019

Obec	Bytová výstavba v				
	rodinných domech	bytových domech	domech s pečovatelskou službou a domovech-penzionech	nebytových budovách	stavebně upravených nebytových prostorách
Budětice	1	3	-	-	-
Bukovník	-	-	-	-	-
Čímice	-	-	-	-	-
Dlouhá Ves	15	-	-	-	-
Dobříš	-	-	-	-	-
Domoraz	-	-	-	-	-
Dražovice	-	-	-	-	-
Frymburk	-	-	-	-	-
Hartmanice	5	-	-	-	-
Hlavňovice	8	-	-	1	-

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

Obec	Bytová výstavba v				
	rodinných domech	bytových domech	domech s pečovatelskou službou a domovech-penzionech	nebytových budovách	stavebně upravených nebytových prostorách
Horská Kvilda	1	-	-	-	-
Hrádek	6	-	-	-	-
Kašperské Hory	17	-	-	-	-
Kolinec	10	-	-	-	-
Modrava	2	-	-	-	-
Mokrosuky	-	-	-	-	-
Nezamyslice	-	-	-	-	-
Nezdice na Šumavě	3	-	-	1	-
Petrovice u Sušice	11	-	-	-	-
Podmokly	1	-	-	-	-
Prášíly	-	-	-	-	-
Rabí	5	-	-	-	1
Rejštejn	2	-	-	-	-
Soběšice	1	-	-	-	-
Srní	6	-	-	-	-
Strašín	1	-	-	-	-
Sušice	38	37	17	2	2
Velhartice	6	-	-	-	-
Žihobce	4	-	-	-	-
Žichovice	4	-	-	-	-
Celkem ORP Sušice	147	40	17	4	3

Zdroj: Český statistický úřad

Stav bytového fondu v obcích řešeného území byl dále zjišťován prostřednictvím dotazníků, které byly zaslány starostům všech 30 obcí. Z těchto obcí byl dotazník vyplněn 29 obcemi, tudíž můžeme uvedené údaje považovat za téměř 97 % celého obecního bytového fondu řešeného území. Z 29 obcí, které dotazník vyplnili jich 9 nedisponuje obecním bytovým fondem (Bukovník, Čímice, Dobruška, Domoraz, Hlavňovice, Mokrosuky, Nezdice na Šumavě, Podmokly, Prášíly). Ve vlastnictví všech 20 obcí, které bytovým fondem disponují, je celkem 2 188 bytů. Většinou se jedná o běžné byty (1 881), dále značnou část představují byty v Domech s pečovatelskou službou, což jsou tzv. byty zvláštního určení (180) a sociální byty (127). Z běžných bytů města Sušice bylo 5 bytů dáno do užívání Oblastní charitě Sušice, která provozuje 4 jako sociálně integrační a 1 jako krizový.

Byty zvláštního určení vlastní celkem 4 obce (Hartmanice, Kašperské Hory, Sušice, Velhartice), všechny tyto byty se nacházejí v Domech s pečovatelskou službou. Byty pro sociální bydlení jsou k dispozici celkem v 10 obcích. Ve většině případů jsou tyto byty vystavěné z dotací, je v nich zpravidla oproti běžným bytům snižené nájemné a nájemníci musí pravidelně dokládat svůj příjem, který nesmí přesahovat stanovenou hranici. Nejčastěji jsou v těchto bytech ubytované např. matky samoživitelky s dětmi, rodiny s nízkými příjmy, senioři či mladí lidé.

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

Záměr na další rozvoj v oblasti bydlení uvedlo celkem 8 obcí. U 2 obcí by se jednalo o výstavbu obecních bytů, u 5 obcí o sociální byty, či byty zvláštního určení s poskytováním pečovatelské služby a jedna obec uvedla záměr o přestavbu domu na sociální centrum, kde se předpokládá výstavba bezbariérových bytů pro seniory a osoby se zdravotním postižením včetně jejich rodinných příslušníků s využíváním terénních sociálních služeb. Tato obec dále uvedla také záměr na rozvoj dalších sociálních bytů a rozšíření stávajícího denního stacionáře.

Dalších 5 obcí uvedlo, že by zájem o rozšíření bytového fondu měli, ale potýkají se buď s nedostatkem financí na výstavbu či přestavbu nebo s absencí vhodného objektu. Tyto obce chtěli vesměs vystavět bydlení sociálního charakteru či domov pro seniory.

Přehled bytů ve vlastnictví obcí a počtu žadatelů o tyto byty je prezentován v tabulce 8. Z uvedených dat je zřejmé, že i přes stabilní výstavbu je stále velký počet žadatelů o byty.

Tabulka 8. Počty bytů a žadatelů o byty v obcích SO ORP Sušice

Obec	Byty					Žádosti o byty		
	běžné	byty v DPS	sociální byty	jiné	z toho bezbariérové	Běžné	Byty v DPS	Sociální
Budětice	0	0	10	0	3	0	0	0
Bukovník	-	-	-	-	-	-	-	-
Čimice	-	-	-	-	-	-	-	-
Dlouhá Ves	9	0	0	0	0	3	0	0
Dobršíň	-	-	-	-	-	-	-	-
Domoraz	-	-	-	-	-	-	-	-
Dražovice	2					0		
Frymburk	-	-	-	-	-	-	-	-
Hartmanice	53	23	0	0	9	5	4	0
Hlavňovice	-	-	-	-	-	-	-	-
Horská Kvilda	2	0	0	0	0	0	0	0
Hrádek	13	0	0	0	0	14	0	0
Kašperské Hory	106	64	11	0	11	26	25	0
Kolinec	20	0	16	0	1	10	0	4
Modrava	9	0	0	0	0	10	0	0
Mokrosuky	-	-	-	-	-	-	-	-
Nezamyslice	1	0	13	0	4	0	0	0
Nezdice na Šumavě	-	-	-	-	-	-	-	-
Petrovice u Sušice	10	0	0	0	0	10	0	0
Podmokly	-	-	-	-	-	-	-	-
Prášíly	-	-	-	-	-	-	-	-
Rabí	12	0	14	0	2	5	3	0
Rejštejn	0	0	8	0	0	0	2	0
Soběšice	10	0	6	0	1	0	0	0
Srní	2	0	3	0	0	1	0	0
Strašín	9	0	2	0	0	6	0	0
Sušice	1563	85	44	0	95	95	120	0
Velhartice	25	8	0	0	10	3	0	0
Žihobce	8	0	0	0	0	2	0	0
Žichovice	27	0	0	0	1	4	0	0
Celkem ORP Sušice	1881	180	127	0	137	194	149	9

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2020

Dle přehledu ubytoven od Plzeňského kraje se na řešeném území SO ORP Sušice dále k 30. 6. 2020 nacházely celkem 2 ubytovny se schváleným provozním řádem. Jedna v Hrádku u Sušice a druhá přímo v Sušici. Obě ubytovny byly ve vlastnictví soukromých osob.

7. Nezaměstnanost

Jedním z ukazatelů nezaměstnanosti je existence dostupných ekonomických subjektů sídlících na řešeném území. Na území celého správního obvodu Sušice působilo k 31. 12. 2019 celkem 6 020 ekonomických subjektů, z čehož 82,2 % tvořily fyzické osoby, zbytek pak právnické. Z tabulky 9 je zřejmé, že od roku 2017 do roku 2019 zaznamenal vývoj těchto subjektů, coby potenciálních zaměstnavatelů, spíše kolísavý charakter, s mírným nárůstem v roce 2018.

Ke konci sledovaného období nejvíce ekonomických subjektů (28 %) podnikalo v odvětví obchodu, ubytování, stravování a pohostinství. Dále 15,8 % subjektů podnikalo v oblasti zemědělství, lesnictví a rybářství, v průmyslu 12,3 % a ve stavebnictví pak 11,1 % subjektů.

Velmi mírný meziroční nárůst ve sledovaném období vykazovaly ekonomické subjekty podnikající v oblastech průmyslu a stavebnictví. Naopak mírný každoroční pokles vykazovaly subjekty v oblasti obchodu, ubytování, stravování a pohostinství. Oblast zemědělství, lesnictví a rybářství měla kolísavý charakter.

Nejrozšířenější formou byly subjekty bez zaměstnanců, následovaly malé subjekty, zaměstnávající 1-9 zaměstnanců. Nejmenší podíl zaujímali velcí zaměstnavatelé s 250 a více zaměstnanci.

Tabulka 9. Ekonomické subjekty sídlící v SO ORP Sušice 2017-2019

Ekonomické subjekty se sídlem ve SO ORP Sušice	2017	2018	2019
celkem	6 000	6 028	6 020
fyzické osoby	5 017	5 023	4 949
z toho zemědělství podnikatelé	377	388	390
právnické osoby	983	1 005	1 071
z toho obchodní společnosti	375	389	392
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ekonomické činnosti (%)			
zemědělství, lesnictví a rybářství	15,7	15,9	15,8
průmysl celkem	11,8	12,1	12,3
stavebnictví	11,0	10,9	11,1
obchod, ubytování, stravování a pohostinství	29,5	29,0	28,0
Počet subjektů podle počtu zaměstnanců			
bez zaměstnanců	1 979	2 004	2 075
1–9 zaměstnanců	383	395	384
10–49 zaměstnanců	85	80	79
50–249 zaměstnanců	18	19	18
250 a více zaměstnanců	1	1	1

Zdroj: Český statistický úřad

Z ekonomických ukazatelů se dále zaměříme přímo na nezaměstnanost obyvatel, respektive na podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů¹ o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku s trvalým nebo dlouhodobým pobytem na daném území.

Na konci roku 2019 bylo v SO ORP Sušice evidováno celkem 579 dosažitelných uchazečů o zaměstnání, což představuje podíl 3,8 % ze všech obyvatel stejného věku v regionu. To je nejvyšší podíl nezaměstnaných ze všech SO ORP v Plzeňského kraje, který zároveň převyšuje hodnoty podílu nezaměstnaných v celorepublikovém měřítku (2,9 %). Tento podíl nezaměstnaných má souvislost s jak periferní polohou území v rámci kraje i Česka, tak s hospodářským charakterem území, kde je málo průmyslové výroby a služeb a tím chybějící větší zaměstnavatelé.

Nejnižší hodnotu podílu nezaměstnaných vykazuje SO ORP Stod, 1,6 %. Počet dosažitelných uchazečů v SO ORP Sušice tvoří 6,6 % celkového počtu uchazečů Plzeňského kraje. Srovnání podílu nezaměstnaných v jednotlivých ORP Plzeňského kraje je zobrazeno v tabulce 10.

Tabulka 10. Nezaměstnanost v Plzeňském kraji k 31. 12. 2019

Název	Dosažitelní uchazeči 15 - 64	Podíl nezaměstnaných osob (v %)
Česká republika	196 285	2,9
Plzeňský kraj	8 737	2,3
ORP Plzeňského kraje		
Blovice	140	1,8
Domažlice	526	2
Horažďovice	195	2,6
Horšovský Týn	235	2,5
Klatovy	560	1,7
Kralovice	409	2,8
Nepomuk	200	2,7
Nýřany	794	2,1
Plzeň	2 597	2,1
Přeštice	236	1,6
Rokycany	785	2,5
Stod	244	1,6
Stříbro	326	2,9
Sušice	579	3,8
Tachov	689	2,8

Zdroj: Český statistický úřad

V následující tabulce 11 je zobrazeno rozložení uchazečů o zaměstnání v jednotlivých obcích SO ORP Sušice a počty pracovních míst, která byla v jednotlivých obcích nabízena.

Nejvíce dosažitelných uchazečů o zaměstnání bylo evidováno v Sušici, Kašperských Horách, Kolinci a Dlouhé Vsi. Naopak žádného dosažitelného uchazeče nevykazovala obec Horská Kvilda a pouze jednoho či dva uchazeče vykazovaly obce Modrava, Dobruška a Frymburk.

¹ Jedná se o uchazeče o zaměstnání, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání. Za dosažitelné se nepovažují uchazeči o zaměstnání ve vazbě, ve výkonu trestu, uchazeči v pracovní neschopnosti, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikační kurzy, nebo uchazeči, kteří vykonávají krátkodobé zaměstnání, a dále uchazeči, kteří pobírají peněžitou pomoc v mateřství nebo kterým je poskytována podpora v nezaměstnanosti po dobu mateřské dovolené.

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

Nejvyšší podíl nezaměstnaných v řešeném území byl evidován v obci Bukovník (9,8 %), nejnižší naopak v obci Horská Kvilda, kde není registrovaný žádný nezaměstnaný. Volných míst pro řešené území bylo evidováno celkem 476, což činí 0,8 volného pracovního místa na jednoho dosažitelného uchazeče. Nejvíce pracovních příležitostí bylo v Sušici, Hartmanicích a Kašperských Horách, naopak žádná volná pracovní místa nebyla evidována ve třetině obcí řešeného území.

Tabulka 11. Uchazeči o zaměstnání v obcích SO ORP Sušice k 31. 12. 2019

Obec	Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce (dosažitelní)	Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce (dosažitelní)		Podíl nezaměstnaných osob (v %)	Podíl nezaměstnaných osob (v %) ²		Pracovní místa v evidenci úřadu práce
		muži	ženy		muži	ženy	
SO ORP Sušice	579	320	259	3,8	4,1	3,5	476
Budětice	5	2	3	2,9	2,1	3,8	0
Bukovník	4	2	2	9,8	9,5	10	0
Čímice	4	2	2	3,7	4	3,5	5
Dlouhá Ves	37	24	13	6,8	7,9	5,4	4
Dobršíň	2	0	2	2,6	0	5,1	0
Domoraz	3	2	1	8,8	9,5	7,7	0
Dražovice	4	3	1	3,8	5,1	2,1	3
Frymburk	2	1	1	3,2	3,2	3,2	0
Hartmanice	26	15	11	4,2	4,3	4	36
Hlavňovice	9	3	6	2,9	2	3,8	7
Horská Kvilda	0	0	0	0	0	0	2
Hrádek	28	12	16	3,1	2,5	3,7	5
Kašperské Hory	45	24	21	5,1	5,3	4,8	22
Kolinec	43	26	17	4,7	5,4	3,9	16
Modrava	1	1	0	1,9	3,4	0	21
Mokrosuky	3	3	0	4,2	7,5	0	0
Nezamyslice	9	5	4	7	6,8	7,4	2
Nezdice na Šumavě	13	5	8	7,2	5,4	9,1	1
Petrovice u Sušice	8	4	4	2	1,9	2,1	2
Podmokly	3	3	0	3,2	6	0	1
Prášíly	4	3	1	3,7	5,1	2	1
Rabí	19	6	13	6,1	3,6	9	0
Rejštejn	8	5	3	5	5,7	4,2	0
Soběšice	9	7	2	3,9	5,7	1,8	3
Srní	9	3	6	6	4,4	7,2	19
Strašíň	10	6	4	5	5,6	4,3	0
Sušice	225	129	96	3,2	3,7	2,7	317
Velhartice	14	5	9	2,6	1,8	3,5	8
Žihobce	11	7	4	3	3,7	2,3	0
Žichovice	21	12	9	5,2	5,7	4,6	1

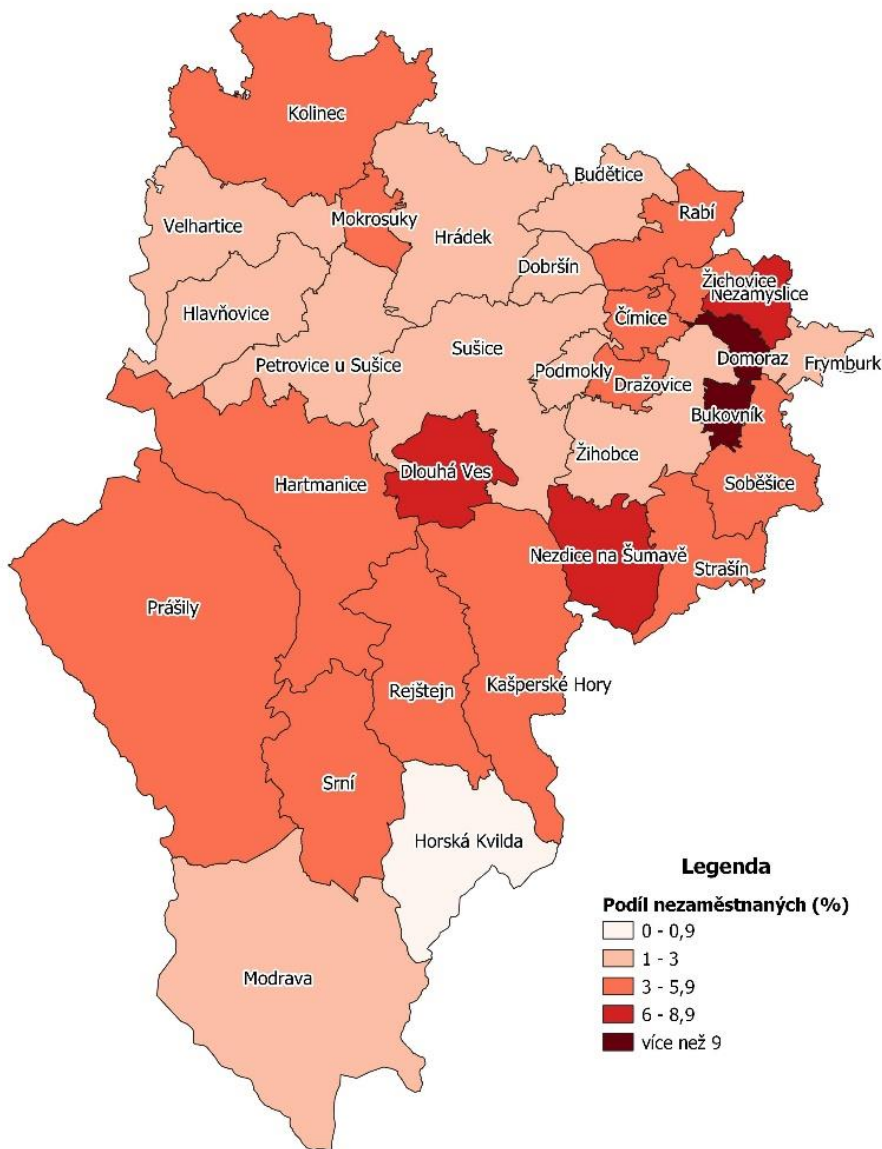
Zdroj: Český statistický úřad

² Podíl nezaměstnaných rozdělen na pohlaví je počítán z podílu dosažitelných mužů a žen na celkový podíl mužů a žen ve věkové kategorii 15-64 s trvalým a dlouhodobým pobytem

Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích řešeného území ke konci roku 2019 je dokumentován také v následující mapce (obrázek 6).

Obrázek 6. Podíl nezaměstnaných v obcích SO ORP Sušice k 31. 12. 2019

Podíl nezaměstnaných v obcích SO ORP Sušice k 31.12.2019

Zdroj dat: Český statistický úřad, mapa vytvořena CpKP ZČ

Vývoj nezaměstnanosti od roku 2014 ve třech mezidobích v jednotlivých obcích SO ORP Sušice je zaznamenán v tabulce 12, ze které je zřejmé, že podíl nezaměstnaných za poslední roky klesá jak celorepublikově, krajsky, tak i ve sledovaném ORP. Hodnota podílu nezaměstnaných ve sledovaném území je pravidelně vyšší než hodnota za Plzeňský kraj a ČR. Za sledované období došlo k největšímu poklesu nezaměstnanosti v obcích Hartmanice, Kašperské Hory, Prášily, Rejštejn a Soběšice. Naopak k nárůstu došlo pouze ve dvou obcích (Domoraz, Bukovník). Pravidelně za celé sledované období zůstává počet mužských uchazečů o zaměstnání mírně vyšší než ženských.

Tabulka 12. Vybrané ukazatele nezaměstnanosti v obcích SO ORP Sušice v letech 2014, 2016 a 2019

Území/obec	2014			2016			2019		
	Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci ÚP (dosažitelní)		Podíl nezaměstnaných (%)	Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci ÚP (dosažitelní)		Podíl nezaměstnaných (%)	Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci ÚP (dosažitelní)		Podíl nezaměstnaných (%)
	celkem	ženy		celkem	ženy		celkem	ženy	
Česká republika	525 975	260 330	7,5	360 170	180 588	5,2	196 285	98 368	2,9
Plzeňský kraj	21 901	11 196	5,7	13 499	6 958	3,6	8 737	4 444	2,3
SO ORP Sušice	1 445	698	8,9	1 092	530	6,9	579	259	3,8
Budětice	18	9	9,5	15	7	8,5	5	3	2,9
Bukovník	4	3	7,7	4	3	9,1	4	2	9,8
Čímice	9	6	8,3	9	5	9,1	4	2	3,7
Dlouhá Ves	74	31	13,1	51	24	8,8	37	13	6,8
Dobršíň	4	2	5,7	2	1	2,8	2	2	2,6
Domoraz	2	1	6,3	1	-	3,1	3	1	8,8
Dražovice	8	5	7,3	3	1	2,8	4	1	3,8
Frymburk	3	1	4,3	2	-	3,1	2	1	3,2
Hartmanice	89	40	12,3	60	21	8,9	26	11	4,2
Hlavňovice	27	17	8,3	21	17	6,6	9	6	2,9
Horská Kvilda	-	-	0	3	1	7,3	-	-	0
Hrádek	58	29	6,1	49	29	5,1	28	16	3,1
Kašperské Hory	135	67	13,7	89	40	9,3	45	21	5,1
Kolinec	98	38	9,9	65	29	6,8	43	17	4,7
Modrava	1	-	2	2	-	3,9	1	-	1,9
Mokrosuky	3	-	4,2	3	1	4,2	3	-	4,2
Nezamyslice	12	6	8,3	15	9	10,9	9	4	7
Nezdice na Šumavě	19	9	9,4	15	8	7,8	13	8	7,2
Petrovice u Sušice	28	18	6,9	14	4	3,5	8	4	2
Podmokly	10	5	9,3	8	2	7,5	3	-	3,2
Prášíly	16	6	13,7	8	4	7,1	4	1	3,7
Rabí	24	18	7,3	24	16	7,4	19	13	6,1
Rejštejn	22	12	12,9	18	11	11,5	8	3	5
Soběšice	24	10	9,8	15	5	6,1	9	2	3,9
Srní	25	10	13,9	12	7	6,9	9	6	6
Strašín	22	9	9,6	20	9	9,3	10	4	5
Sušice	592	296	8	473	239	6,6	225	96	3,2
Velhartice	39	13	6,7	33	15	5,9	14	9	2,6
Žihobce	32	15	8,2	29	12	7,6	11	4	3
Žichovice	47	22	10,4	29	10	6,6	21	9	5,2

Zdroj: Český statistický úřad

Souhrnná data o vývoji nezaměstnanosti v řešeném území za posledních 7 let jsou zaznamenány v následující tabulce 13, a to vždy k 31. 12. daného roku. Během sledovaného období se pravidelně snižuje podíl nezaměstnaných osob a naopak roste počet pracovních míst, čímž klesá počet uchazečů na jedno pracovní místo. Současně se zvyšuje podíl osob se zdravotním postižením na všech evidovaných uchazečích o zaměstnání. Tato situace by měla zvyšovat šance pro hůře zaměstnatelné uchazeče získat pracovní uplatnění.

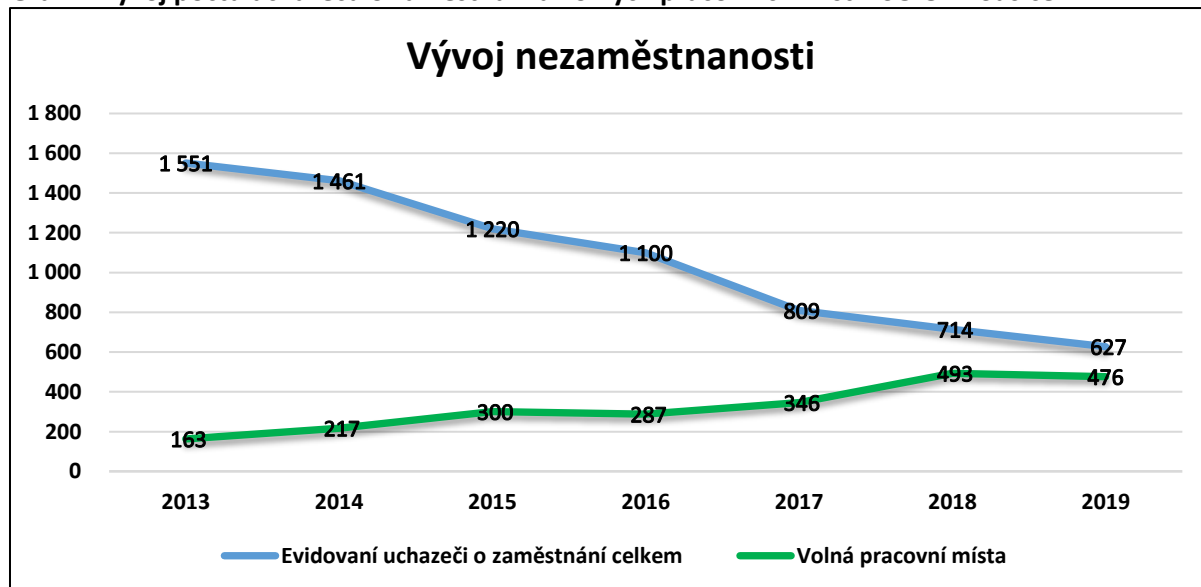
Tabulka 13. Vývoj nezaměstnanosti v SO ORP Sušice v letech 2013-2019

SO ORP Sušice	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Evidovaní uchazeči o zaměstnání celkem	1 551	1 461	1 220	1 100	809	714	627
z toho dosažitelní (%)	98,3	98,9	99,1	99,3	93,7	92,9	92,3
z toho občané se zdravotním postižením (%)	12,2	14,6	16,6	19,7	20,8	21,1	-
z toho absolventi (%)	3,0	3,1	3,0	3,5	2,6	1,5	-
z toho osoby s délkou evid. nad 12 měsíců (%)	37,5	38,5	35,2	31,1	25,3	18,3	-
Volná pracovní místa	163	217	300	287	346	493	476
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	9,5	6,7	4,1	3,8	2,3	1,4	1,3
Podíl nezaměstnaných osob (%)	9,22	8,87	7,51	6,89	4,84	4,30	3,8

Zdroj: Český statistický úřad

Celkově počet nezaměstnaných od začátku do konce sledovaného období klesl o 59,5 %. Vývoj celkového poklesu uchazečů o zaměstnání a nárůstu volných pracovních míst od roku 2013 do roku 2019 v SO ORP Sušice vyjadřuje také graf 2.

Graf 2. Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání a volných pracovních míst v SO ORP Sušice

Zdroj: Český statistický úřad

8. Zadluženost obyvatel

V České republice fungují dva oficiální rejstříky exekucí, a to Centrální evidence exekucí, kterou provozuje Exekutorská komora České republiky, a dále Rejstřík zahájených exekucí, který spravuje Ministerstvo spravedlnosti. Ani jeden z uvedených rejstříků však neeviduje exekuce správní a daňové, proto tak v České republice chybí informace o skutečném počtu vedených exekučních řízení. Žádná z těchto institucí také aktuálně nepracuje komplexně s exekučními daty a neanalyzuje je.

Jako zdroj pro naši dokumentaci dat v oblasti zadluženosti obyvatel v řešeném území nám posloužila data, která nám poskytla Exekutorská komora ČR k 11. 5. 2020, jedná se o data za roky 2018 a 2019. Při interpretaci dat je důležité vzít na vědomí, že se jedná o agregovaná statistická data, která nebyla původně vystavena pro statistické účely. Extrakce statistických

dat probíhá na základě složitého výpočtu a například na úrovni jednotlivých obcí by mohlo docházet k odchylkám. Uvedená data jsou tedy nejpřesnější na úrovni krajů a se zmenšující se úrovní sledovaného území se odchylky zvyšují. Neuvádíme zde tedy data za jednotlivé obce, protože by mohlo docházet ke zbytečným zkreslením a milným informacím o zadlužení v konkrétních obcích.

Data shrnující zadluženost obyvatel řešeného území v letech 2018 a 2019 jsou prezentovány ve dvou následujících tabulkách. Tabulka 14 zobrazuje souhrnné informace o exekucích v SO ORP Sušice a za celý Plzeňský kraj, tabulka 15 pak zobrazuje meziroční vývoj těchto informací v řešeném území. Z dat obecně vyplývá, že se situace v SO ORP Sušice za sledované období příliš nezměnila. Počet a podíl osob v exekuci se zvýšil pouze nepatrně, narostl ale celkový počet exekucí a s tím související průměrný počet exekucí na osobu a průměrná výše jistiny na osobu. Dále narostla také celková vymáhaná jistina. Největší podíl osob má mezi 3 a 9 exekucemi (zhruba 40 %), následují osoby s 1 exekucí (téměř 30 %) a osoby s 10 až 29 exekucemi (téměř 20 %).

Co se týče srovnání s celým Plzeňským krajem, podíl osob v exekuci v řešeném území se pohybuje mírně pod průměrem celého kraje, celkový počet exekucí má ale v rámci kraje na rozdíl od SO ORP Sušice klesající tendenci. S tím souvisí také mírně klesající průměrný počet exekucí na osobu v rámci celého kraje, v roce 2019 průměr ve sledovaném území převýšil Plzeňský kraj.

Tabulka 14. Obyvatelé řešeného území v exekuci v letech 2018 a 2019

Rok	2018		2019	
	SO ORP Sušice	Plzeňský kraj	SO ORP Sušice	Plzeňský kraj
Počet osob starších 15 let	20 636	494 362	20 624	498 206
Počet osob v exekuci	1 634	46 813	1 643	44 946
Podíl osob v exekuci	7,9	9,5	8,0	9,0
Počet osob ve věku 0-14 v exekuci	1	-	3	-
Počet osob ve věku 15-64 v exekuci	1 460	-	1 486	-
Počet osob ve věku 65+ v exekuci	140	-	137	-
Počet exekucí	8 674	260 431	9 202	249 128
Průměrný počet exekucí na osobu	5,3	5,6	5,6	5,5
Průměrná jistina na osobu	306 309	313 119	346 364	319 081
Celková vymáhaná jistina	500 509 450	-	569 076 390	-
Osoby s 1 exekucí	488	-	458	-
Osoby s 2 exekucemi	183	-	186	-
Osoby s 3 až 9 exekucemi	681	-	681	-
Osoby s 10 až 29 exekucemi	274	-	310	-
Osoby s 30 a více exekucemi	8	-	8	-

Zdroj: Exekutorská komora ČR

Tabulka 15. Meziroční změna ve vývoji exekucí obyvatel na území SO ORP Sušice

Rok	2018	2019	Meziroční změna (%)
Počet osob starších 15 let	20 636	20 624	-0,06
Počet osob v exekuci	1 634	1 643	0,55
Podíl osob v exekuci	7,9	8	0,10
Počet osob ve věku 0-14 v exekuci	1	3	200,00
Počet osob ve věku 15-64 v exekuci	1 460	1 486	1,78
Počet osob ve věku 65+ v exekuci	140	137	-2,14
Počet exekucí	8 674	9 202	6,09
Průměrný počet exekucí na osobu	5,3	5,6	0,30
Průměrná jistina na osobu	306 309	346 364	13,08
Celková vymáhaná jistina	500 509 450	569 076 390	13,70
Osoby s 1 exekucí	488	458	-6,15
Osoby s 2 exekucemi	183	186	1,64
Osoby s 3 až 9 exekucemi	681	681	0,00
Osoby s 10 až 29 exekucemi	274	310	13,14
Osoby s 30 a více exekucemi	8	8	0,00

Zdroj: Exekutorská komora ČR

9. Vzdělání

Na území SO ORP Sušice sídlí celkem 23 školských zařízení, z nichž 19 jsou příspěvkovou organizací obce či města, ve kterém má dané zařízení sídlo (především mateřské školy, základní školy, základní umělecká škola), 3 zařízení jsou příspěvkovou organizací Plzeňského kraje (střední školy a dětský domov) a jedno zařízení je školskou právnickou osobou zřízenou Diakonií Českobratrské církve evangelické Praha, tedy školou církevní.

V rámci zkvalitňování vzdělávání probíhá v řešeném území místní akční plánování rozvoje vzdělávání, jehož cílem je různými metodami zvýšit kvalitu předškolního a základního vzdělávání. Poslední projekt proběhl od srpna 2016 do července 2018 a v rámci něj byl na daném území vytvořen místní akční plán rozvoje vzdělávání. Místní akční plánování bude dále pokračovat v rámci MAP II³. Oblast vzdělávání je primárně řešena právě v projektech MAP, přesto částečně zasahuje i do oblasti sociální problematiky a je její nedílnou součástí. Proto je také zahrnuta i do této analýzy.

Předškolní vzdělávání zajišťuje na daném území celkem 13 zařízení, jejichž přehled je uveden v tabulce 16. Z toho 5 mateřských škol působí jako samostatné příspěvkové organizace obcí. A dále 8 příspěvkových organizací vykonávají svoji činnost jako sloučené mateřské školy se základní školou a v jednom případě také se základní uměleckou školou. Největší kapacitu vykazují zařízení působící v Sušici a Kašperských Horách. Celková naplněnost jednotlivých zařízení byla v posledních třech školních rocích stabilní, zhruba 20 % kapacit mateřských škol zůstávalo volných.

³ Více informací na: <http://www.masposumavi.cz/map-a-animace-skol-a-sk-zarizeni/map-v-orp-susice/>

Tabulka 16. Mateřské školy na území SO ORP Sušice k 30. 9. daného roku

Mateřské školy na území SO ORP Sušice	Statut	Školní jídelna kapacita	Děti kapacita	Počet dětí v roce 2017	Počet dětí v roce 2018	Počet dětí v roce 2019
Mateřská škola Sušice, Smetanova 1095	p. o. města	190	217	162	176	173
Mateřská škola Žichovice	p. o. obce	28	28	25	27	28
Mateřská škola Rabí	p. o. obce	20 - výdejna	21	20	21	21
Mateřská škola Hartmanice	p. o. města	130	50	34	40	39
Mateřská škola Sušice, Tylova 920	p. o. města	180	180	148	151	152
Základní škola a mateřská škola Hrádek u Sušice	p. o. obce	180	54	39	48	47
Základní škola a Mateřská škola Kolinec	p. o. obce	230	48	38	41	43
Základní škola a mateřská škola Hlavňovice	p. o. obce	120 + 15 výdejna	43	38	31	36
Základní škola a Mateřská škola Žihobce	p. o. obce	150	60	22	24	22
Základní škola a mateřská škola Velhartice	p. o. obce	200	50	33	33	30
Základní škola a mateřská škola Dlouhá Ves	p. o. obce	90	28	24	25	23
Základní škola a mateřská škola Srní	p. o. obce	50 - výdejna	20	12	7	9
Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola Kašperské Hory	p. o. města	530 + 91 výdejna	91	70	65	74
Celkem			890	665	689	697

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení MŠMT ČR k 10. 8. 2020; MÚ Sušice – Daniela Šedinová – referent Školství MÚ Sušice; MŠMT ČR

V následující tabulce 17 je zobrazen počet dětí v předškolním vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) navštěvující **běžné třídy** mateřských škol. Počty dětí jsou v posledních třech letech poměrně stálé, pouze v roce 2018 došlo k mírnému poklesu. Všechny děti se SVP jsou se zdravotním postižením, případně jiným zdravotním znevýhodněním.

Tabulka 17. Počty dětí se SVP v běžných třídách MŠ na území ORP Sušice k 30. 9. daného roku

Děti		Počet dětí v roce 2017	Počet dětí v roce 2018	Počet dětí ve školním roce 2019/20	
Děti se SVP celkem		15	11	13	
z toho	se zdravotním postižením	12	10	13	
	s jiným zdrav. znevýhodněním	2	1	0	
	Odlišné kulturní a životní podmínky	0	0	0	
	v tom ⁴	kategorie K	0	0	0
		kategorie Z	0	0	0
kategorie V		0	0	0	

Zdroj: MÚ Sušice – Daniela Šedinová – referent Školství MÚ Sušice

V tabulce 18 jsou dále zobrazeny jednotlivé druhy zdravotního postižení u dětí se SVP v běžných třídách předškolního vzdělávání diagnostikované školským poradenským zařízením v MŠ. Data jsou uvedena k 30.9. začínajícího školního roku.

Tabulka 18. Děti v běžných třídách MŠ podle druhu zdravotního postižení na území ORP Sušice

Děti		Počet dětí ve školním roce 2017/18	Počet dětí ve školním roce 2018/19	Počet dětí ve školním roce 2019/20
S mentálním postižením		2	2	1
z toho	se středně těžkým	2	2	1
	s těžkým	-	0	0
	s hlubokým	0	0	0
Se sluchovým postižením		1	0	0
z toho s těžkým		0	0	0
Se zrakovým postižením		1	0	0
z toho s těžkým		1	0	0
Se závažnými vadami řeči		1	1	1
z toho s těžkými		0	0	0
S tělesným postižením		1	2	2
z toho s těžkým		0	1	0
S více vadami		2	0	4
z toho hluchoslepé		0	0	0
Se závažnými vývojovými poruchami		1	2	4
S poruchami autistického spektra		3	3	1
Celkem		12	10	13

Zdroj: MÚ Sušice – Daniela Šedinová – referent Školství MÚ Sušice

⁴ **Kategorie K** představuje znevýhodnění dětí z důvodu odlišného sociokulturního prostředí. Konkrétně kategorie K (kulturní odlišnost) může představovat znevýhodnění z důvodu příslušnosti k etnické nebo národnostní skupině či specifickému sociálnímu prostředí, zejména je-li znevýhodnění spojeno s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka. **Kategorie Z** (odlišné životní podmínky) může představovat například žáka, který není dlouhodobě podporován ke vzdělávání (z důvodů materiálního zázemí, bytových podmínek), jehož zákonní zástupci nespolupracují se školou atd. **Kategorie V** potom představuje kombinaci obou výše uvedených kategorií. (<http://katalogpo.upol.cz/socialni-znevychodneni/1-vymezeni-terminu-socialni-znevychodneni/1-1-definice-socialniho-znevychodneni/>)

Vedle výše uvedených mateřských škol provozuje v rámci předškolního vzdělávání přípravný stupeň také **Základní škola speciální a Praktická škola Diakonie ČCE Merklín, odloučené pracoviště Sušice**, což je přímo základní škola speciální, zřízená dle §16, odst. 9 školského zákona. Tento přípravný stupeň navštěvují děti ve věku od 5 do 8 let, jimž školské poradenské zařízení diagnostikovalo kombinované postižení s mentálním postižením. Počet žáků navštěvující přípravný stupeň ZŠ speciální a Praktické školy Diakonie ČCE Merklín, odloučené pracoviště Sušice je zobrazen v tabulce 19.

Tabulka 19. Žáci v ZŠ speciální na území SO ORP Sušice v daném školním roce

Žáci	Školní rok		
	2017/18	2018/19	2019/20
Počet žáků	0	2	2

Zdroj: ZŠ a PŠ Merklín, odloučené pracoviště Sušice – Mgr. Iva Fišerová – zástupkyně ředitelky

Základní školství daného území zajišťuje 12 základních škol, jejichž přehled je uveden v tabulce 20. U všech škol se jedná o příspěvkové organizace měst a obcí. Osm zařízení je sloučených s mateřskou či uměleckou školou. Základní školství v řešeném území neprovozuje žádné soukromé zařízení. Působí zde jedna škola církevní.

Celková kapacita základního vzdělávání ve sledovaném území je 3 635 žáků v běžných třídách a k tomu 40 žáků ve speciálních třídách. Největší kapacity mají zařízení v Sušici a Kašperských horách. Základní škola T. G. Masaryka Sušice má k dispozici 3 speciální třídy, z toho jednu pro děti se středně těžkým a těžkým postižením, ostatní pro děti s lehkým postižením. Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola Kašperské Hory má k dispozici jednu třídu pro děti s lehkým mentálním postižením.

Za poslední 3 školní roky zůstávala necelá polovina kapacit v běžných třídách volná, základní školy navštěvovalo průměrně 1863 dětí. Speciální třídy byly naopak naplněny z více než 100 %, průměrně je navštěvovalo 44 dětí.

Tabulka 20. ZŠ a ZUŠ školy na území SO ORP Sušice k 30. 9. daného školního roku

Základní školy na území SO ORP Sušice	Statut	Školní jídelna kapacita	Školní družina kapacita	Žáci kapacita	Počet žáků ve školním roce 2017/18	Počet žáků ve školním roce 2018/19	Počet žáků ve školním roce 2019/20
Základní škola T. G. Masaryka Sušice, Dr. E. Beneše 129	p. o. města	250	175	945 + 20 ve spec. Třídách	487	513	545
Základní škola Sušice, Lerchova ul. 1112	p. o. města	1100	240	900	725	737	744
Základní škola Hartmanice, příspěvková organizace	p. o. města	0	45	75	46	10	18
Základní škola Žichovice	p. o. obce	40 - výdejna	30	65	39	36	39
Základní škola a mateřská škola Hrádek u Sušice	p. o. obce	180	30	80	77	62	60
Základní škola a Mateřská škola Kolinec	p. o. obce	230	40	270	109	114	115
Základní škola a mateřská škola Hlavňovice	p. o. obce	120 + 15 výdejna	80	80	57	65	61

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

Základní škola a Mateřská škola Žihobce	p. o. obce	150	80	180	33	27	26
Základní škola a mateřská škola Velhartice	p. o. obce	200	25	270	85	94	94
Základní škola a mateřská škola Dlouhá Ves	p. o. obce	90	30	90	43	33	31
Základní škola a mateřská škola Srní	p. o. obce	50 - výdejna	25	60	18	18	15
Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola Kašperské Hory	p. o. města	530 + 91 výdejna	75 + školní klub 28	620 + 20 ve spec. Třídách	136	150	170
Celkem				3 635	1855	1859	1875
K tomu ve speciálních třídách				40	42	46	43

Zdroj: *Rejstřík škol a školských zařízení MŠMT ČR k 10. 8. 2020; MÚ Sušice – Daniela Šedinová – referent Školství MÚ Sušice; MŠMT ČR*

Rozdělení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami navštěvující **běžné třídy** základních škol je uvedeno v tabulce 21. Za poslední 3 roky se počty žáků pravidelně zvyšují ve všech kategoriích. Jen kategorie žáků s prodlouženou délkou vzdělávání vzrostla pouze v roce 2018.

Tabulka 21. Žáci se SVP v běžných třídách ZŠ na území SO ORP Sušice k 30. 9. daného roku

Žáci		Počet žáků ve školním roce 2017/18	Počet žáků ve školním roce 2018/19	Počet žáků ve školním roce 2019/20	
Žáci se SVP celkem		156	171	193	
z toho	se zdravotním postižením	135	152	157	
	s jiným zdrav. znevýhodněním	15	28	31	
	Odlišné kulturní a životní podmínky	11	20	25	
	v tom ⁵	kategorie K	0	0	2
		kategorie Z	9	15	17
		kategorie V	2	5	6
s prodlouženou délkou vzdělávání	0	7	6		
s upravenými výstupy	14	44	46		

Zdroj: *MÚ Sušice – Daniela Šedinová – referent Školství MÚ Sušice*

V tabulce 22 jsou dále rozdělení žáci v **běžných třídách** dle druhu postižení, které bylo diagnostikováno školským poradenským zařízením. Během sledovaného období nejvíce vzrostl počet žáků se závažnými vývojovými poruchami chování a žáků se závažnými vadami řeči. Ostatní kategorie se spíše nemění. V nejpočetnější kategorii žáků se závažnými poruchami učení došlo k mírnému poklesu. Data jsou uvedena k 30. 9. daného školního roku.

⁵ **Kategorie K** představuje znevýhodnění dětí z důvodu odlišného sociokulturního prostředí. Konkrétně kategorie K (kulturní odlišnost) může představovat znevýhodnění z důvodu příslušnosti k etnické nebo národnostní skupině či specifickému sociálnímu prostředí, zejména je-li znevýhodnění spojeno s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka. **Kategorie Z** (odlišné životní podmínky) může představovat například žáka, který není dlouhodobě podporován ke vzdělávání (z důvodů materiálního zázemí, bytových podmínek), jehož zákonní zástupci nespolupracují se školou atd. **Kategorie V** potom představuje kombinaci obou výše uvedených kategorií. (<http://katalogpo.upol.cz/socialni-znevychodneni/1-vymezeni-terminu-socialni-znevychodneni/1-1-definice-socialniho-znevychodneni/>)

Tabulka 22. Žáci v běžných třídách ZŠ podle druhu zdravotního postižení na území ORP Sušice

Žáci	Počet žáků ve školním roce 2017/18	Počet žáků ve školním roce 2018/19	Počet žáků ve školním roce 2019/20
S mentálním postižením	6	7	8
z toho			
se středně těžkým	0	0	0
s těžkým	0	0	0
Se sluchovým postižením	3	2	2
z toho s těžkým	1	1	1
Se zrakovým postižením	0	0	1
z toho s těžkým	0	0	0
Se závažnými vadami řeči	3	9	9
z toho s těžkými	0	2	1
S tělesným postižením	1	1	2
z toho s těžkým	0	0	1
S více vadami	2	5	5
z toho hluchoslepé	0	0	0
Se závažnými vývojovými poruchami učení	53	49	47
Se závažnými vývojovými poruchami chování	19	29	38
S poruchami autistického spektra	6	4	1
Celkem	93	106	114

Zdroj: MÚ Sušice – Daniela Šedinová – referent Školství MÚ Sušice

V následující tabulce 23 jsou uvedeny počty žáků, navštěvující **speciální třídy** základních škol, rozdělené dle druhu postižení, které bylo diagnostikované školským poradenským zařízením. Jak je patrné, v posledních 3 letech zhruba polovina dětí ve speciálních třídách navštěvovala první stupeň a polovina druhý stupeň. Žáci, kteří do speciálních tříd ZŠ dochází, trpí nejčastěji mentálním postižením.

Tabulka 23. Žáci ve speciálních třídách v ZŠ na území SO ORP Sušice k 30. 9. daného roku

Žáci	Počet žáků na 1. stupni			Počet žáků na 2. stupni		
	Počet žáků ve školním roce 2017/18	Počet žáků ve školním roce 2018/19	Počet žáků ve školním roce 2019/20	Počet žáků ve školním roce 2017/18	Počet žáků ve školním roce 2018/19	Počet žáků ve školním roce 2019/20
S mentálním postižením	19	17	12	15	18	18
Se sluchovým postižením	0	0	0	0	0	0
Se zrakovým postižením	0	0	0	0	0	0
Se závažnými vadami řeči	0	0	0	0	0	0
S tělesným postižením	0	0	0	0	0	0
S více vadami	4	8	10	2	3	3
Se závažnými vývojovými poruchami učení	0	0	0	0	0	0
Se závažnými vývojovými poruchami chování	0	0	0	0	0	0

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

Žáci	Počet žáků na 1. stupni			Počet žáků na 2. stupni		
	Počet žáků ve školním roce 2017/18	Počet žáků ve školním roce 2018/19	Počet žáků ve školním roce 2019/20	Počet žáků ve školním roce 2017/18	Počet žáků ve školním roce 2018/19	Počet žáků ve školním roce 2019/20
S poruchami autistického spektra	1	0	0	1	0	0
Celkem	24	25	22	18	21	21

Zdroj: MÚ Sušice – Daniela Šedinová – referent školství MÚ Sušice

Vedle výše uvedených základních škol funguje v regionu také **odloučené pracoviště Základní školy speciální a Praktické školy Diakonie ČCE Merklín**, což je přímo škola speciální zřízená dle §16, odst. 9 školského zákona. Škola umožňuje plnit základní školní docházku dětem s kombinovaným postižením s lehkým, se středně těžkým a těžkým mentálním postižením. Počty dětí navštěvující tuto ZŠ jsou uvedeny v jednotlivých školních letech v tabulce 24. Školní družinu navštěvovalo 5 dětí z prvního stupně, 3 žáci 2. stupně navštěvovali připravenou zájmovou činnost. Kapacita školy je k poslednímu školnímu roku maximálně naplněna.⁶

Tabulka 24. Žáci v ZŠ speciální na území SO ORP Sušice v daném školním roce

Žáci	Školní rok 2017/18	Školní rok 2018/19	Školní rok 2019/20
	Počet žáků	5	6

Zdroj: ZŠ a PŠ Merklín, odloučené pracoviště Sušice – Mgr. Iva Fišerová – zástupkyně ředitelky

V tabulce 25 je uveden počet úvazků pracovníků v rámci MŠ a ZŠ v řešeném území. Za poslední 3 roky se pravidelně navyšovaly úvazky asistentů pedagoga, celkem vzrostly o 10,05 úvazku. Za stejné období se o 0,5 úvazku snížila pozice školního psychologa, speciální pedagog mírně klesl z 0,5 na 0,4 úvazku. Tabulka je uvedena včetně pracovníků Základní školy speciální a Praktické školy Diakonie ČCE Merklín, kde byly v letech 2017 a 2018 celkem 3,0 úvazky asistenta pedagoga, v roce 2019 pak byly úvazky 4.

Tabulka 25. Počty úvazků pracovníků v rámci MŠ a ZŠ na území SO ORP Sušice

Pozice	Počet úvazků 2017	Počet úvazků 2018	Počet úvazků 2019
Asistenti pedagoga	25,17	28,85	35,22
Školní psycholog	1,00	0,5	0,5
Speciální pedagog	0,5	0,0	0,4

Zdroj: MÚ Sušice – Daniela Šedinová – referent školství MÚ Sušice, ZŠ speciální a PŠ Diakonie ČCE Merklín

Vyjma výše uvedených základních a mateřských škol působí v řešeném území další školská zařízení. Konkrétně jsou k dispozici 2 základní umělecké školy (tabulka 26) zřizované městy v SO ORP Sušice, kdy jedna působí samostatně a jedna v rámci základní školy. Dále jsou k dispozici 2 střední školy, jejichž přehled je uveden v tabulce 27, obě zřizované Plzeňským krajem.

⁶ Zdroj: Výroční zprávy Základní školy speciální a Praktické školy Diakonie ČCE Merklín

Tabulka 26. Základní umělecké školy na území SO ORP Sušice

Umělecké školy na území SO ORP Sušice	Statut	Kapacita žáků
Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola Kašperské Hory	p. o. města	94
Základní umělecká škola Františka Stupky, Sušice, Lerchova 255, okres Klatovy	p. o. města	700

Zdroj: *Rejstřík škol a školských zařízení MŠMT ČR k 10. 8. 2020*

Tabulka 27. Střední školy na území SO ORP Sušice

Střední školy na území SO ORP Sušice	Statut	Žáci kapacita	Školní jídelna kapacita	Domov mládeže kapacita
Gymnázium, Sušice, Fr. Procházky 324	p. o. kraje	530	0	0
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761	p. o. kraje	1115	500 + 300 výdejna	190

Zdroj: *Rejstřík škol a školských zařízení MŠMT ČR k 10. 8. 2020*

Vedle uvedených středních škol na území také od roku 2016 funguje dvouletá střední škola praktická, která je součástí **Základní školy speciální a Praktické školy Diakonie ČCE Merklín, odloučeného pracoviště Sušice**, zřízené dle §16, odst. 9 školského zákona. Počty žáků navštěvující tuto střední školu jsou uvedeny za jednotlivé školní roky v tabulce 28.

Tabulka 28. Žáci ve střední praktické škole na území SO ORP Sušice v daném školním roce

Žáci			
	Školní rok 2017/18	Školní rok 2018/19	Školní rok 2019/20
Počet žáků	5	4	6

Zdroj: *ZŠ a PŠ Merklín, odloučené pracoviště Sušice – Mgr. Iva Fišerová – zástupkyně ředitelky*

V rámci jedné z výše uvedených středních škol funguje domov mládeže s kapacitou 190 dětí. Dvě základní školy mají středisko volného času. Na řešeném území také funguje dětský domov s celkovou kapacitou 56 dětí. Bližší přehled ostatních školských zařízení je uveden v tabulce 29.

Tabulka 29. Ostatní školská zařízení na území SO ORP Sušice

Ostatní školská zařízení na území SO ORP Sušice	Statut	Děti kapacita	školní jídelna kapacita
Středisko volného času - Základní škola Sušice, Lerchova ul. 1112	p. o. města	neuvádí se	1100
Středisko - Základní škola a mateřská škola Velhartice	p. o. obce	neuvádí se	200
Domov mládeže - Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761	p. o. kraje	190	500 + 300 výdejna
Dětský domov, Kašperské Hory	p. o. kraje	56	116

Zdroj: *Rejstřík škol a školských zařízení MŠMT ČR 10. 8. 2020*

Jedním ze sociálních témat, kterým je možné zabývat se ve školství je počet cizinců ve vzdělávání. Následující tabulka 30 zobrazuje srovnání počtu a podílu cizinců v ZŠ v jednotlivých ORP Plzeňského kraje a ČR. Z tabulky vyplývá, že v SO ORP Sušice je podíl cizinců 3. nejnižší v kraji a je tak znatelně nižší než průměr kraje i ČR.

Tabulka 30. Cizinci na ZŠ podle ORP Plzeňského kraje v roce 2018

Území	Žáci celkem	z toho cizinci	Podíl cizinců (%)
Tachov	3207	235	7,3
Plzeň	17428	934	5,4
Domažlice	3667	184	5,0
Rokycany	4070	137	3,4
Stříbro	1490	49	3,3
Horšovský Týn	1494	43	2,9
Nepomuk	923	25	2,7
Klatovy	4549	101	2,2
Nýřany	4458	97	2,2
Stod	1974	42	2,1
Kralovice	1836	33	1,8
Přeštice	2083	36	1,7
Sušice	1911	23	1,2
Blovice	1026	11	1,1
Horažďovice	1121	12	1,1
ZŠ celkem	51237	1962	3,8
Česká republika	-	-	2,6

Zdroj: UIV

10. Sociální oblast

Následující kapitola se zabývá sociální oblastí dle různých cílových skupin - Senioři a osoby se zdravotním postižením; Děti, mládež, rodiny s dětmi a Ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením. Pro uvedení problematiky je níže k dispozici tabulka 31 s počty klientů sociálních pracovníků obcí Sušice a Kašperské Hory se kterými se aktivně v daných letech pracovalo dle cílové skupiny/problému. Z tabulky je patrné, že za poslední 3 roky se počet klientů sociálních pracovníků snižuje. Tento pokles aktivních klientů nemusí však nutně představovat i celkový úbytek lidí v uvedených cílových skupinách v ORP. Daný pokles může být zapříčiněn jednak zintenzivněním práce s jednotlivými klienty a jednak lepší informovaností občanů o sociálních službách, kteří se v případě potřeby neobrací tak často na sociální pracovníky obcí, ale přímo na sociální služby.

Tabulka 31. Počet klientů sociálních pracovníků obcí Sušice a Kašperské Hory v letech 2017-2019

Cílová skupina klientů sociální práce	ORP Sušice		
	2017	2018	2019
Osoby se zdravotním postižením včetně osob s duševní poruchou	141	139	124
Osoby pečující o osoby závislé na péči jiné osoby	102	73	31
Osoby s různým rozsahem omezení svéprávnosti	16	16	17
Osoby ohrožené sociálním vyloučením	91	70	68
Osoby ohrožené rizikovým způsobem života	101	60	65
Oběti agrese, trestné činnosti a domácího násilí	4	4	1
Osoby, které se nacházejí v nejistém či neadekvátním bydlení, včetně osob bez přístřeší	154	71	59

Cílová skupina klientů sociální práce	ORP Sušice		
	2017	2018	2019
Nezaměstnaní	119	98	93
Imigranti	0	0	0
Rodiny s dětmi	22	17	19
Anonymní klienti	127	173	-
Další skupiny osob neuvedené výše	7	21	28
Celkem	884	742	505

Zdroj: MPSV (výkaz V 26-01)

10.1. Senioři a osoby se zdravotním postižením

V dotazníkovém šetření pro obce jsme mimo jiné zjišťovali, jaké jevy považují obce na svém území aktuálně za problémové, bez ohledu na to, zda se je daří úspěšně řešit či nikoliv. V souvislosti se seniory a osobami se zdravotním postižením vybralo z daných možností 9 obcí, že momentálně řeší „problémy nesoběstačných seniorů“, 4 obce uvedly „nedostatek aktivit pro soběstačné seniory“, 4 obce pak „problémy rodin pečující o zdravotně postiženého či nemohoucího člena rodiny“ a 6 obcí uvedlo jako problém „místa v obci s nezajištěným bezbariérovým přístupem“.

Z rozhovorů pak dále vyplynulo, že „problémy nesoběstačných seniorů“ řeší ve všech případech místní poskytovatel sociálních služeb ve spolupráci s rodinou (či sousedy), případně rodina sama, v naprosté většině případů funguje ve všech obcích rodina či sousedé velmi dobře. Dle zjištěných informací se ani v jedné obci momentálně nenachází osamělý nesoběstačný senior či osoba se zdravotním postižením, který by byl nezajištěný či mu nebyla nabídnuta možnost pomoci. Uvedený „nedostatek aktivit pro seniory“ se týká například malých částí obcí, které jsou mnohdy vzdáleny od hlavní sídelní jednotky a tamním občanům jsou nabídnuty aktivity pouze v hlavní části obce, případně jsou aktivity seniorům nabídnuty, ale nejsou příliš využívány. V případě „problému rodin pečující o zdravotně postiženého či nemohoucího člena rodiny“ se jednalo o to, že se v obci tyto rodiny nacházejí, ale nemohoucí člen rodiny je obstarán sociální službou, rodinou, sousedy či kombinací předchozího. V případě „míst v obci s nezajištěným bezbariérovým přístupem“ se nejčastěji jednalo o budovy obecního úřadu či školy, případně kulturní zařízení nebo v jednom případě o vstup do obecních bytů, který byl již ale řešen s poskytovatelem služby a do budoucna by obec chtěla zažádat o dotace a zřídit bezbariérový výtah do těchto bytů. Ve všech případech se s pomocí např. obecních pracovníků daří vstup do budov osobám se zdravotním postižením řešit, jinak řečeno nepůsobí bariéry v žádném z případů úplnou nedostupnost (například zmíněného úřadu). Dvě z obcí také vyjádřili, že do budoucna plánují zřídit výtah na obecní úřady a do základní školy.

V oblasti péče o seniory jsme se zaměřili na zmapování přehledu příjemců důchodu. Data jsou bohužel dostupná pouze na úrovni okresů, v tabulkách níže je proto uveden přehled příjemců důchodu a výše průměrných důchodů s ohledem na typ pobíraného důchodu v okrese Klatovy, v Plzeňském kraji a případně v ČR. Pro zhodnocení změn v této oblasti srovnáváme situaci v roce 2010 a 2019, uvedená data jsou vždy k 31. 12. daného roku.

Jak je vidět v tabulce 32, **výše průměrného důchodu** byla v obou sledovaných letech v okrese Klatovy poměrně srovnatelná s výší průměrného důchodu v kraji (nižší o 1,68 % v roce 2010 a o 2,58 % v roce 2019). V roce 2019 vzrostla výše průměrného důchodu v okrese Klatovy i celém Plzeňském kraji oproti roku 2010 zhruba o 30 %. Z průměrných důchodů byl nejvyšší vdovecký

kombinovaný důchod (kombinace se starobním či invalidním důchodem). Nejnižší hodnoty dosahují průměrné důchody pro 1. a 2. stupeň invalidity. Průměrná výše důchodů v okrese Klatovy je v daných letech srovnatelná s výší na úrovni kraje i ČR. Větší rozdíl byl zaznamenán pouze v roce 2010 u důchodu pro invaliditu 1. stupně, kdy celorepublikový průměr byl o zhruba o 45 % vyšší než průměr okresní a krajský.

Tabulka 32. Průměrná výše důchodů k 31. 12. daného roku

Průměrný důchod										
Rok	Územní úroveň	Průměrný důchod celkem	v tom							
			starobní	Invalidní			vdovský		vdovecký	
				pro invaliditu 3. stupně	pro invaliditu 2. stupně	pro invaliditu 1. stupně	Sólo	Kombinovaný	Sólo	Kombinovaný
2010	Plzeňský kraj	9 882	10 075	9 701	6 724	6 043	6 651	10 947	5 702	12 334
	Okres Klatovy	9 716	9 797	9 799	6 914	6 105	6 624	10 849	5 575	12 024
	ČR	-	10 123	9 656	6 671	8 989	6 744	-	5 660	-
2019	Plzeňský kraj	12 950	13 407	12 122	7 965	6 819	8 793	14 418	7 844	16 380
	Okres Klatovy	12 616	13 029	12 354	8 020	6 783	8 513	14 187	7 854	15 999
	ČR	-	13 468	11 905	7 923	6 851	8 866	-	7 898	-

Zdroj: ČSSZ, ČSÚ 2020

Následující tabulka 33 obsahuje vybrané informace o **počtech příjemců důchodů** za sledované období v letech 2010 a 2019.

Počet všech příjemců důchodů byl v roce 2010 v okrese Klatovy 25 106, v roce 2019 pak 26 504 osob, což představuje nárůst o 5,5 %. Ve stejném období došlo v celém Plzeňském kraji k nárůstu o necelých 5 %. Největší část příjemců pobírá důchod starobní, v okrese Klatovy to bylo v roce 2010 celkem 14 065 osob a v roce 2019 pak 15 712 osob, což představuje nárůst o 11,7 % (v Plzeňském kraji došlo k nárůstu o 11,5 %). Během sledovaného období došlo k velmi výraznému nárůstu předčasných starobních důchodů, v okrese Klatovy o 1 406, což představuje 29,9% nárůst a v kraji o 7 967 osob (nárůst o 32,1 %).

Dále je z tabulky zřejmé, že je v okrese Klatovy ve sledovaném období zaznamenán nárůst v počtech příjemců invalidních důchodů a to pro 1. stupeň invalidity o 17,5 % (o necelých 11 % v Plzeňském kraji) a pro 2. stupeň o celých 103 % (70 % v Plzeňském kraji). Pro 3. stupeň je naopak zaznamenán úbytek příjemců o 13 % (21 % v Plzeňském kraji).

Tabulka 33. Počet příjemců důchodů k 31. 12. daného roku

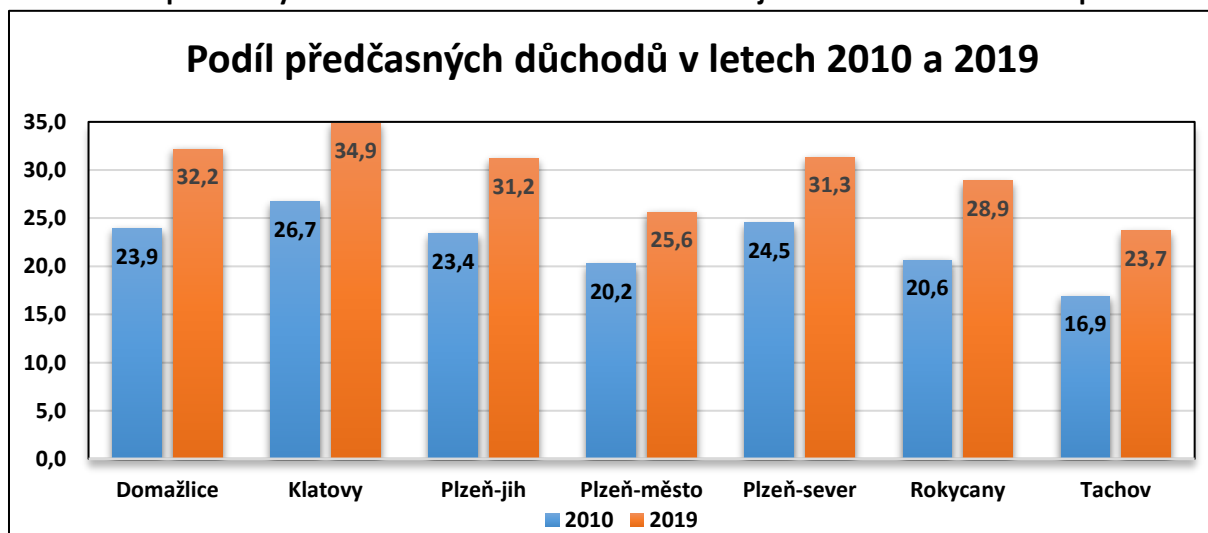
Počet příjemců důchodu												
Rok	Územní úroveň	Příjemci důchodů celkem ⁷	V tom									
			starobní			Invalidní			vdovský		vdovecký	
			Plný celkem	Z toho		pro invaliditu 3. stupně	pro invaliditu 2. stupně	pro invaliditu 1. stupně	sólo	kombinovaný ⁸	sólo	kombinovaný
Poměrný	Předčasný											
2010	Plzeňský kraj	155 168	90 678	271	24 801	13 806	2 980	8 148	1 943	29 892	373	5 131
	Okres Klatovy	25 106	14 065	42	4 695	2 719	465	1 326	289	5 016	59	807
2019	Plzeňský kraj	162 774	101 086	213	32 768	10 903	5 076	9 033	968	28 230	266	5 352
	Okres Klatovy	26 504	15 712	40	6 101	2 363	948	1 559	136	4 572	47	863

Zdroj: ČSSZ, ČSÚ 2020

V příloze 7 je dále uveden počet vyplacených důchodů rozdělený dle jednotlivých okresů Plzeňského kraje. Starobní a invalidní důchod je uveden včetně vdovského a vdoveckého kombinovaného důchodu.

Následující graf 3 znázorňuje srovnání podílu předčasných důchodů ze všech starobních důchodů pro jednotlivé okresy v Plzeňském kraji. V podílu předčasných důchodů jsou započítány i předčasné důchody vdovské a vdovecké kombinované. Z grafu je zřejmé, že v obou sledovaných obdobích je v okrese Klatovy podíl předčasných důchodů největší v Plzeňském kraji.

Graf 3. Podíl předčasných důchodů v okresech Plzeňského kraje k 31. 12. daného roku v procentech

Zdroj: ČSSZ, 2020

⁷ Jedná se o součet příjemců všech druhů důchodů (včetně sirotčího)

⁸ Kombinace vdovského/vdoveckého důchodu s jakýmkoliv druhem dalšího důchodu

V tabulce 34 je na závěr přehledu důchodů uveden **průměrný věk příjemců** za sledované období. Celkově je patrné stárnutí populace a tím pádem také zvyšující se průměrný věk příjemců. Změna ve věkovém průměru v okrese Klatovy kopíruje trend v celém Plzeňském kraji. Největší nárůst nastal u předčasného starobního důchodu, a to o 8 let v případě mužů i žen. K poklesu věkového průměru došlo pouze u sólo vdovských důchodů (o 2 roky v okrese Klatovy a 1 rok v Plzeňském kraji). Největší průměrný věk vykazují dlouhodobě příjemci kombinovaných vdovských/vdoveckých důchodů.

Tabulka 34. Průměrný věk příjemců důchodů k 31. 12. daného roku

Rok	Územní úroveň	Příjemci důchodů celkem		V tom													
				starobní		z toho		pro invaliditu 3. stupně		pro invaliditu 2. stupně		pro invaliditu 1. stupně		vdovský		Vdovecký	
						Předčasný		invalitu	invalitu	invalitu	sólo	kombinovaný	sólo	kombinovaný			
Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	sólo	kombinovaný	sólo	kombinovaný		
2010	Plzeňský kraj	65	66	69	66	66	63	50	50	50	48	49	47	57	75	52	76
	Okres Klatovy	64	66	69	66	66	64	50	49	50	48	49	47	56	75	51	76
2019	Plzeňský kraj	67	69	71	70	74	71	49	50	50	50	50	50	56	77	53	78
	Okres Klatovy	66	68	71	70	73	72	50	51	50	50	50	49	54	77	54	77

Zdroj: ČSSZ, 2020

Osoby, které jsou především z důvodu nepříznivého zdravotního stavu závislé na pomoci jiné osoby, mají dle zákona o sociálních službách nárok na příspěvek na péči (PnP), jehož výše je odvozována od stupně závislosti na pomoci. PnP je tedy vyplácen především osobám se zdravotním postižením a seniorům a je určen výhradně k zajištění sociální péče příjemci příspěvku, a to prostřednictvím sociální služby, rodinného příslušníka či jiné osoby. Příspěvek je přiznáván nebo jeho výše je měněna na základě místního šetření a posouzení posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení. Příspěvek vyplácí příslušné kontaktní pracoviště ÚP ČR.

V následující tabulce 35 je uveden počet a výše příspěvků na péči vyplacených žadatelům s trvalou adresou ve SO POÚ Kašperské Hory a Sušice v letech 2017-2019.

Z dat je patrné, že se počet vyplacených PnP za celé sledované období příliš nemění, od začátku do konce sledovaného období došlo meziročně k nárůstu o necelá 3 %, za území POÚ Kašperské Hory se dokonce o 1,7 % celkově snížil. Zhruba 93 % všech dávek bylo vyplaceno na území POÚ Sušice, zbytek na POÚ Kašperské Hory a tento poměr se za poslední 3 roky nezměnil. Celkově se ale zvyšuje průměrná výše dávky na osobu. V POÚ Sušice byla tato částka za sledované období o něco vyšší než v POÚ Kašperské Hory, ale postupně se rozdíl zmenšuje (ze 11,5 % na 4,3 %).

Tabulka 35. Příspěvky na péči vyplacené v SO POÚ sledovaného území v letech 2017-2019

Příspěvky na péči vyplacené v SO POÚ sledovaného území							
Typ dávky	Rok	Trvalá adresa žadatele	Vyplacená dávka v Kč	Počet vyplacených dávek za rok	Průměrná měsíční celkem vyplacená dávka	Počet dávek (měsíční průměr)	Průměrná dávka na osobu
Příspěvek na péči	2017	POÚ Kašperské Hory	5 055 920	1 063	421 327	89	4 756
		POÚ Sušice	72 326 500	13 455	6 027 208	1 121	5 375
		ORP Sušice	77 382 420	14 518	6 448 535	1 210	-
	2018	POÚ Kašperské Hory	5 258 880	1 022	438 240	85	5 146
		POÚ Sušice	75 914 860	13 550	6 326 238	1 129	5 603
		ORP Sušice	81 173 740	14 572	6 764 478	1 214	-
	2019	POÚ Kašperské Hory	6 292 420	1 045	524 368	87	6 021
		POÚ Sušice	87 477 080	13 907	7 289 757	1 159	6 290
		ORP Sušice	93 769 500	14 952	7 814 125	1 246	-

Zdroj: MPSV (OKStat), 2020

Vývoj počtu vyplacených příspěvků na péči je možné sledovat také v jednotlivých stupních závislosti podle struktury jejich příjemců (dle věku a pohlaví). V tabulce 36 níže jsou zobrazeny tyto ukazatele v letech 2017-2019, zároveň tabulka obsahuje pro srovnání také data za Plzeňský kraj.

Z dat obecně vyplývá, že v SO ORP Sušice bylo ve sledovaných letech vypláceno nejvíce příspěvků ve věkové kategorii 65-85 let, která představuje přibližně necelou polovinu všech příjemců. Meziročně se tento poměr příliš nemění, největší podíl této věkové kategorie ze všech příjemců je v Kašperských Horách (50 %), v POÚ Sušice a v ORP celkem je tento poměr přibližně 46 %, v Plzeňském kraji pak 42 %.

Nejčastěji je vyplácen PnP v II. stupni závislosti, kde poměrově taktéž představuje necelou polovinu všech příspěvků, v POÚ Kašperské Hory představoval v roce 2017 51 %, v POÚ Sušice a ORP Sušice zhruba 47 % a v Plzeňském kraji pouze 33 %. Tento poměr se, vyjma Plzeňského kraje kde zůstává na 33 %, mezi lety 2017 a 2019 na sledovaném území snížil zhruba o 4%. Dále je z tabulky zřejmé, že nejčastěji je péče hrazená z PnP poskytována fyzickou osobou (zhruba v 88 % v POÚ Kašperské Hory, 84 % v POÚ Sušice). Příspěvek na péči v pobytovém zařízení pobírá zhruba 9 % ze všech příjemců v POÚ Kašperské Hory a 12 % v POÚ Sušice.

Podrobné rozdělení příjemců PnP dle jednotlivých stupňů, pohlaví a zároveň i věkových skupin v letech 2017 až 2019 je k dispozici v příloze 8 až 11.

Tabulka 36. Struktura příjemců PnP v SO ORP Sušice a Plzeňském kraji

Rok	Trvalá adresa žadatele	podle pohlaví		ve věkové skupině (obě pohlaví)					ve stupni závislosti (obě pohlaví)				sociální péči poskytuje ⁹	
		mužů	žen	0-7 let	8-17 let	18-64 let	65-84 let	85 a více let	I.	II.	III.	IV.	fyzická osoba	pobytové zařízení ¹⁰
2017	POÚ Kašperské Hory	31	56	0	4	20	45	18	23	45	13	6	75	8
	POÚ Sušice	407	702	25	58	228	512	286	264	519	220	106	938	145
	ORP Sušice	438	758	25	62	248	557	304	287	564	233	112	1 013	153
	Plzeňský kraj	7 740	11 815	1 811	4 596	8 051	5 097	5 241	6 554	4 841	2 919	-	-	-
2018	POÚ Kašperské Hory	31	52	0	3	19	45	16	20	37	19	7	75	6
	POÚ Sušice	424	711	22	62	228	537	286	262	502	247	124	964	140
	ORP Sušice	455	763	22	65	247	582	302	282	539	266	131	1 039	146
	Plzeňský kraj	7 989	11 979	1 830	4 599	9 173	5 132	5 130	6 707	5 142	2 989	-	-	-
2019	POÚ Kašperské Hory	27	58	1	3	19	43	19	20	40	17	8	75	8
	POÚ Sušice	433	738	24	59	230	538	320	262	502	247	124	989	141
	ORP Sušice	460	796	25	62	249	581	339	282	542	264	132	1 064	149
	Plzeňský kraj	8 209	12 280	1 906	4 614	8 756	5 213	5 188	6 828	5 337	3 136	-	-	-

Zdroj: MPSV (OKStat) a vybrané statistické údaje dostupné na webových stránkách MPSV, 2020

Podle zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a v souladu s vyhláškou č. 388/2011 Sb., je osobám zdravotně postiženým dále poskytován příspěvek na mobilitu, na zvláštní pomůcku a průkaz osoby se zdravotním postižením.

Z tabulky 37, která znázorňuje data k příspěvku na mobilitu v letech 2017-2019 vyplývá, že narůstá počet vyplacených dávek, o více než 1 000 vyplacených dávek ročně. S tím související navýšení celkové vyplacené sumy je v roce 2018 dáno také zákonnou změnou výše příspěvku na mobilitu ze 400,-Kč na 550,-Kč.

⁹ Je potřeba vzít v úvahu, že v tomto ukazateli nejsou zahrnuty všechny kategorie poskytování sociální péče

¹⁰ zahrnuje domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, domovy pro osoby se ZP, týdenní stacionáře, chráněné bydlení, azylové domy, domy na půl cesty a sociální služby poskytované v lůžkových zdravotnických zařízeních

Tabulka 37. Příspěvek na mobilitu vyplácený SO POÚ sledovaného území v letech 2017-2019

Příspěvek na mobilitu	2017			2018			2019		
	Trvalá adresa žadatele	Počet vyplacených dávek	Průměrný měsíční počet vyplacených dávek	Celková vyplacená suma	Počet vyplacených dávek	Průměrný měsíční počet vyplacených dávek	Celková vyplacená suma	Počet vyplacených dávek	Průměrný měsíční počet vyplacených dávek
POÚ Kašperské Hory	586	48	234 000	739	61	399 000	838	69	461 000
POÚ Sušice	10 252	854	4 101 000	11 124	927	5 987 000	12 510	1 042	6 880 000
ORP Sušice	10 838	903	4 335 000	11 863	988	6 386 000	13 348	1 112	7 341 000

Zdroj: MPSV (OKStat), 2020

Dalším výše uvedeným příspěvkem, který byl v posuzovaném období vyplácen, je příspěvek na zdravotní pomůcku. Objem těchto vyplacených příspěvků každoročně kolísá, za celé SO ORP Sušice zůstal v průměru na stejné úrovni, v POÚ Sušice mírně vzrostl a v POÚ Kašperské Hory nebyl v posledním roce dokonce vyplácen žádný příspěvek. Meziročně klesá celková vyplacená suma v celém SO ORP. Celkově se vývoj vyplacených dávek POÚ Kašperské Hory výrazně liší od POÚ Sušice. Na prvním uvedeném území v roce 2018 vzrostla vyplacená suma na dvojnásobek a následující rok klesla na nulu, v druhém uvedeném území pak ve stejných letech nejprve klesla a následně se téměř vrátila na původní úroveň. Uvedená data jsou zobrazena v tabulce 38.

Tabulka 38. Struktura příjemců příspěvku na zvláštní pomůcku v SO POÚ sledovaného území

Rok	Trvalá adresa žadatele	Celkový počet vyplácených dávek	Příspěvek na zvláštní pomůcku					Průměrný měsíční počet vyplacených dávek	Celková suma vyplacená v roce	Průměrná výše dávky
			z toho ve věkové skupině							
			0-7 let	8-17 let	18-64 let	65-84 let	85 a více let			
2017	POÚ Kašperské Hory	4	0	0	4	0	0	0,3	499 867	124 967
	POÚ Sušice	20	1	2	7	10	0	1,7	3 141 060	157 053
	ORP Sušice	24	1	2	11	10	0	2	3 640 927	-
2018	POÚ Kašperské Hory	6	0	0	6	0	0	0,5	1 018 103	169 684
	POÚ Sušice	23	0	1	11	8	3	1,9	2 110 648	91 767
	ORP Sušice	29	0	1	17	8	3	2	3 128 751	-
2019	POÚ Kašperské Hory	0	0	0	0	0	0	0,0	0	0
	POÚ Sušice	25	2	1	14	8	0	2,1	2 880 107	115 204
	ORP Sušice	25	2	1	14	8	0	2	2 880 107	-

Zdroj: MPSV (OKStat), 2020

Ze statistik vydaných průkazů pro osoby zdravotně postižené zobrazených v tabulce 39 obecně vyplývá, že v řešeném území každoročně celkový objem těchto vydaných průkazů stoupá, nárůst je ale způsoben pouze zvyšujícím se počtem průkazů ZTP, ostatní druhy průkazů ve sledovaném období spíše nenarůstaly. Podrobnější rozdělení držitelů průkazů pro zdravotně postižené dle věkových skupin je uvedeno v příloze 12.

Tabulka 39. Počty držitelů průkazů pro zdravotně postižené v SO POÚ sledovaného území

Rok	Trvalá adresa příjemce	TP	ZTP	ZTP/P	Celkem
2017	POÚ Kašperské Hory	7	42	13	62
	POÚ Sušice	79	847	195	1 121
	ORP Sušice	86	889	208	1 183
2018	POÚ Kašperské Hory	6	57	13	76
	POÚ Sušice	78	968	210	1 256
	ORP Sušice	84	1 025	223	1 332
2019	POÚ Kašperské Hory	6	64	12	82
	POÚ Sušice	81	1 093	210	1 384
	ORP Sušice	87	1 157	222	1 466

Zdroj: MPSV (OKStat), 2020

Co se týče bydlení pro seniory a OZP, dle informací z dotazníkového šetření se v řešeném území nachází k druhému čtvrtletí 2020 celkem 180 bytů v domech s pečovatelskou službou, z toho je 110 bytů bezbariérových. Tyto byty vlastní 4 obce z celého ORP. Jak je z tabulky 40 dále zřejmé, je o tento typ bydlení zájem, protože v době vyplnění dotazníků obcemi bylo evidováno celkem 149 žádostí o tyto byty.

Tabulka 40. Počty bytů v DPS v obcích SO ORP Sušice

Území	Počet bytů v DPS	Z toho	Počet žádostí o byty
		bezbariérových	
Hartmanice	23	7	4
Kašperské Hory	64	10	25
Sušice	85	85	120
Velhartice	8	8	0
SO ORP Sušice celkem	180	110	149

Zdroj: dotazníkové šetření, 2020

Z pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením jsou v řešeném území k dispozici Domovy pro seniory a Domovy se zvláštním režimem, přičemž oboje provozuje příspěvková organizace města Sušice s názvem Sociální služby města Sušice. Údaje o kapacitě pobytových zařízení obsahuje tabulka 41. Z tabulky dále vyplývá, že počet žadatelů o službu za poslední 3 roky mírně narostl, v případě domova pro seniory pravidelně narůstá, v případě domova se zvláštním režimem mírně kolísá.

Tabulka 41. Pobytová zařízení sociálních služeb pro seniory a OZP v SO ORP Sušice

Služba	Obec	Provozovatel	Počet lůžek v roce 2019	Neuspokojení žadatelé v daných letech			Aktuální počet akutních zájemců v pořadníku (k 5. 8. 2020) ¹¹
				2017	2018	2019	
Domovy pro seniory	Sušice	Město Sušice	94	22	29	33	36
Domovy se zvláštním režimem	Sušice	Město Sušice	34	18	37	28	29

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2020

¹¹ Jedná se o zájemce, kteří by okamžitě nastoupili do zařízení při uvolnění místa

10.2. Děti, mládež, rodiny s dětmi

V dotazníkovém šetření pro obce jsme mimo jiné zjišťovali, jaké jevy považují obce na svém území aktuálně za problémové, bez ohledu na to, zda se je daří úspěšně řešit či nikoliv. V souvislosti s dětmi, mládeží a rodinami s dětmi vybralo 6 obcí odpověď, že na svém území vnímají jako problém „nedostatek volnočasových aktivit pro děti a mládež“, a dále 1 obec uvedla „problémy rodin s dětmi ohrožených sociálním vyloučením“.

Z rozhovorů pak vyplynulo že v případě „nedostatku volnočasových aktivit“ se nejčastěji jedná o vzdálenost obcí od větších měst, ve kterých se nachází zařízení, či volnočasové aktivity pro děti. Případně se v obcích vhodné prostory pro aktivity nacházejí, ale neuskutečňuje se v nich pro děti a mládež dostatek aktivit. V nedávné době, kdy byla uzavřena školská a volnočasová zařízení kvůli pandemii viru Covid-19, se děti často scházely venku a neměly dostatek aktivit. V případě „problémů rodin s dětmi ohrožených sociálním vyloučením“ se jedná o výchovné problémy dětí.

Důležitá data pro oblast sociální problematiky dětí, mládeže a rodin s dětmi představují data orgánu sociálně právní ochrany dětí (OSPOD). Ta jsou shrnutá v tabulce 42 a vyplývá z nich, že počet rodin a dětí v péči OSPOD mírně narůstá, přičemž spolehlivě porovnávat je možné zejména údaje do roku 2019, protože rok 2020 představuje klienty, kteří se převádí z předchozího období. Přesto lze na základě dat usuzovat, že trend nárůstu klientů bude pokračovat. Rostoucí tendenci mají také šetření v jednotlivých rodinách.

Co se týče počtu klientů v evidenci kurátora pro mládež, řešené trestné činnosti, přestupků a výchovných problémů dětí a mladistvých (včetně počtu dětí a mladistvých v ústavní výchově), mají tyto ukazatele spíše kolísavý charakter. Za sledované období částečně narostl počet dětí odebraných z péče rodičů. Děti v pěstounské péči a počet pěstounských rodin zaznamenaly mírný nárůst pouze mezi lety 2018 a 2019. V tabulce jsou červeně označené nejvyšší hodnoty v jednotlivých ukazatelích.

Tabulka 42. Statistické údaje o činnosti OSPOD v letech 2017-2020

Úsek sociálně právní ochrany dětí	2017	2018	2019	2020 k 31.3.
Počet rodin v péči SPOD	385	418	463	428
Počet dětí v péči SPOD	886	961	1065	1044
Počet klientů v evidenci kurátora pro děti a mládež	31	51	39	37
Řešené případy trestné činnosti dětí a mladistvých	4	1	5	
Řešené případy přestupků dětí a mladistvých	6	4	4	
Řešené výchovné problémy dětí a mladistvých	20	46	39	
Počet dětí umístěných v ústavní výchově	18	19	19	
Šetření v jednotlivých rodinách + pohovory	2387	2592	2871	
Počet dětí odebraných z péče rodičů	7	4	18	
Počet osvojených dětí	1	0	0	
Počet dětí v pěstounské či poručenské péči	44	44	52	52
Počet pěstounských rodin	66	66	78	78

Zdroj: OSPOD MÚ Sušice, 2020

Jednou z nepojistných sociálních dávek, které je možné sledovat ve vztahu k rodinám s dětmi je příspěvek na dítě, který je určen pro nezaopatřené dítě v rodině, kde je čistý příjem nižší než

2,7 násobek životního minima rodiny¹². Jak vyplývá z tabulky 43 v letech 2017 až 2019 se celkový počet těchto vyplacených dávek snížil, za celé ORP Sušice představuje tento pokles 32 %. Zvýšila se ale celková vyplacená suma, která maxima dosáhla v roce 2018.

Tabulka 43. Přídavky na děti vyplácené na území SO ORP Sušice

Rok	Trvalá adresa žadatele	Celkový počet vyplacených dávek	Celková vyplacená suma
2017	POÚ Kašperské Hory	979	582 350
	POÚ Sušice	10 502	6325 940
	ORP Sušice	11 481	6908 290
2018	POÚ Kašperské Hory	736	588 330
	POÚ Sušice	8 346	6789 210
	ORP Sušice	9 082	7377 540
2019	POÚ Kašperské Hory	596	489 250
	POÚ Sušice	7 199	6013 720
	ORP Sušice	7 795	6502 970

Zdroj: MPSV (OKStat), 2020

10.3. Ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením

Sociálním vyloučením se dle zákona o sociálních službách¹³ rozumí vyčlenění osoby mimo běžný život společnosti a nemožnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace. Za nepříznivou sociální situaci se považuje oslabení nebo ztráta schopností z důvodu věku, nepříznivého zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby nebo z jiných závažných důvodů. Cílem zákona je řešit vzniklou situaci tak, aby toto řešení podporovalo ochranu před sociálním vyloučením a sociální začlenění, tj. proces, který zajišťuje, že osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené dosáhnou příležitostí a možností, které jim napomáhají plně se zapojit do ekonomického, sociálního i kulturního života společnosti a žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný.

V dotazníkovém šetření pro obce jsme mimo jiné zjišťovali, jaké jevy považují obce na svém území aktuálně za problémové, bez ohledu na to, zda se je daří úspěšně řešit či nikoliv. V souvislosti s ohrožením sociálním vyloučením uvedlo v dotaznících 7 obcí, že považuje „zadlužení občanů“ na svém území za problémové, dále 3 obce uvedly, že se na jejich území nachází „občané bez bydlení či v nevyhovujícím bydlení“, 4 obce vnímají jako problém „dlouhodobě nezaměstnané občany“, dále 4 obce uvedly „rizikové chování – (drogy a jiné závislosti, prostituce atd.)“. Odpověď „osoby ohrožené chudobou“ uvedla 1 obec, zatímco „Kriminalitu“ nevedla žádná z obcí.

Z rozhovorů pak vyplynulo, že v případě „zadlužení občanů“ se jedna obec potýká s velkým počtem občanů v dluhové pasti, další obce pak nedokáží určit počet, ale o zadlužení občanů ví. V některých případech lidé dluží přímo obcím např. za nájemné, jedna obec řeší situaci s právníkem, další pomocí splátkových kalendářů. Zadlužení občanů vnímají i další obce, ale nevnímají to jako problém, daří se například napojit občany na sociální služby. V případě „občanů bez bydlení či v nevyhovujícím bydlení“ se jedná buďto přímo o občany, kteří jsou bez

¹² Zdroj: <https://www.mpsv.cz/web/cz/-/pridavek-na-dite>

¹³ Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

domova a chodí spát například do sklepních prostorů, kdy je tato situace řešena i s policií (obec by danou situaci chtěla řešit, ale neví jak), nebo jedince žijící v nevyhovujícím bydlení (prostory, které nejsou určeny k bydlení atd.) či o rodiny s dětmi žijící v bývalých ubytovnách v nevyhovujících podmínkách. „Dlouhodobě nezaměstnaní“ občané se nacházejí dle rozhovorů v mnoha obcích, ale pro žádnou nepředstavují problém, který je potřeba řešit. Někteří z dlouhodobě nezaměstnaných jsou nezaměstnaní ze zdravotních důvodů a jsou zajištěni, někteří zároveň dluží obci na nájemném. V některých případech obce spolupracují s ÚP a daří se tyto občany částečně zapojovat do chodu obce. V případě „rizikového chování“ se nejčastěji jednalo o drogové či alkoholové závislosti, ale žádná z obcí neřeší problém s prostitucí. Drogovou závislost vnímají dvě obce jako problém, kdy je tato situace řešena buďto s policií nebo sociální službou. V mnoha dalších obcích se u drog jedná spíše o experimenty s drogami, které jsou považované za „běžné“ a není potřeba je podle obcí řešit.

Z dat poskytnutých Odborem sociálních věcí a zdravotnictví MÚ Sušice je patrné, že mezi lety 2017 až 2020 pravidelně narůstal počet klientů dlouhodobé sociální práce, ale průměrný počet kontaktů na jednoho klienta se z roku 2017 do roku 2019 snížil téměř na polovinu, z 8,5 na 4,8. Oproti tomu klesal ve stejném období počet jednorázových intervencí.

Péči o občany žijící mimo majoritní společnost zajišťuje kurátor pro dospělé, který jim poskytuje sociální poradenství k překonání obtížných životních poměrů a pomáhá jim řešit sociální důsledky společenského vyloučení. Počet klientů kurátora pro dospělého měl spíše kolísavý charakter s největším počtem v roce 2018 a neměnil se příliš ani průměrný počet kontaktů na klienta (zhruba 5), z dat z roku 2020 lze předpokládat mírný nárůst klientů oproti předchozímu roku.

Město Sušice eviduje také osoby v opatrovnictví, přičemž počet klientů kolísal ve sledovaném období mezi 12 a 13 a počet kontaktů na jednoho klienta se za sledované období příliš nezměnil. Z dosavadních data pro rok 2020 lze usuzovat, že tomu tak bude i nadále. Údaje jsou uvedeny v tabulce 44.

Tabulka 44. Statistické údaje o činnosti kurátora po dospělé v letech 2017-2020

Druh sociální práce a sociální péče	2017		2018		2019		2020 k 31. 3. 2020	
	Počet klientů	Počet kontaktů	Počet klientů	Počet kontaktů	Počet klientů	Počet kontaktů	Počet klientů	Počet kontaktů
Jednorázová intervence (krátkodobé poradenství či zprostředkování soc. služeb)	171	686	135	702	139	482		
Dlouhodobá sociální práce	74	631	100	712	250	1198		
Klienti kurátora pro dospělé	42	206	45	190	34	170	11	33
Jednorázová intervence kurátora pro dospělé	42	206	45	190	34	170	11	33
Dlouhodobá intervence kurátora pro dospělé	42	168	45	135	34	112	23	69
Opatrovnictví osob, zbavených způsobilosti k právním úkonům (nesvéprávných osob)	12	991	13	1157	12	1006	13	296

Zdroj: Odbor soc. věcí a zdravotnictví MÚ Sušice, 2020

Osobám s nedostatečnými příjmy je poskytována státní sociální podpora v podobě příspěvku na bydlení a případně i pomoc v hmotné nouzi jako opatření napomáhající řešení některých nárazových životních situací.

Příspěvek na bydlení (PnB) je sociální dávka, která pomáhá lidem s nižšími příjmy krýt výdaje na bydlení. Nárok na ní má nájemce nebo vlastník bytu (za vlastníka bytu se též považuje vlastník nemovitosti, pokud je zde přihlášen k trvalému pobytu), který vydá více než 30 % příjmů (v Praze 35 %) na bydlení (zohledňují se příjmy všech osob s trvalým pobytem v bytě). Pravidla upravuje zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře.

Osobám, které mají nedostatečné příjmy a jejich celkové sociální a majetkové poměry neumožňují uspokojení základních životních potřeb (zajištění obživy, standardní bydlení) ani na nejnížší úrovni, která je pro společnost přijatelná jsou určeny dávky v hmotné nouzi, které upravuje zákon č. 111/2006 Sb. Nedílnou součástí pomoci v hmotné nouzi je sociální práce s klienty. Dávky pomoci v hmotné nouzi tvoří příspěvek na živobytí (PnŽ), doplatek na bydlení (DnB) a mimořádná okamžitá pomoc (MOP). O těchto dávkách rozhodují a vyplácejí je příslušné krajské pobočky Úřadu práce ČR na základě podané žádosti.

Pro určení počtu domácností v SO ORP Sušice s nižšími příjmy lze využít zejména dvě z těchto dávek, a to počty vyplacených dávek doplatku na bydlení a příspěvku na živobytí. Je nutno ale brát v potaz, že tyto dávky jsou vyplaceny jen těm, kteří si o ně sami požádají. Přiznání dávky příspěvku na živobytí je navíc podmínkou nároku na dávku doplatku na bydlení.¹⁴

Dávky hmotné nouze ÚP nevyplácí dle trvalého pobytu žadatele, ale podle místa podání žádosti.

Následující tabulka 45 shrnuje sociální dávky vyplácené ve sledovaném území. Obecně z dat vyplývá, že počet vyplacených **PnB**, **PnŽ** i **DnB** za sledované období klesl. V souvislosti s tím klesala také celková vyplacená částka u všech dávek.

PnB zaznamenal mezi lety 2017 a 2019 pokles o 30 % v POÚ Sušice a v POÚ Kašperské Hory pouze o 20 %. **PnŽ** zaznamenal pokles zhruba o 46 % v celém ORP a **DnB** o 35 % v POÚ Sušice a 40 % v POÚ Kašperské Hory. Průměrná výše vyplacených dávek na osobu se ve sledovaném období příliš neměnila, pouze v případě DnB došlo k výraznějšímu poklesu v rámci POÚ Kašperské Hory (o 450,- Kč).

Co se týče srovnání těchto údajů mezi jednotlivými POÚ, průměrná výše DnB na osobu je znatelně vyšší v POÚ Sušice a během sledovaného období se rozdíl zvětšoval (k roku 2019 byl rozdíl mezi územími zhruba 600,-), podobný poměr panuje i v případě PnB, kde je ale rozdíl menší (zhruba 250,- Kč) a během sledovaného období se téměř nezměnil. V případě PnŽ je situace opačná, v POÚ Kašperské Hory bylo k roku 2019 vypláceno zhruba 180,- na osobu více.

¹⁴ kromě výjimky – přiznání dávky DnB bez PnŽ osobám, jejichž příjem nepřesáhne 1,3 násobek částky živobytí osoby a osob společně posuzovaných

Tabulka 45. Sociální dávky vyplacené na území SO ORP Sušice dle trvalé adresy žadatele

Typ dávky	Rok	Trvalá adresa žadatele	Počet vyplacených dávek za rok	Průměrně vyplacených dávek měsíčně	Celková vyplacená částka za rok	Průměrná měsíční vyplacená částka	Průměrná výše dávky (Kč)
Příspěvek na bydlení	2017	POÚ Kašperské Hory	355	30	831 942	69 329	2 343
		POÚ Sušice	4 709	392	12 114 839	1 009 570	2 573
		ORP Sušice	5 064	422	12 946 781	1 078 898	-
	2018	POÚ Kašperské Hory	297	25	706 334	58 861	2 378
		POÚ Sušice	4 027	336	9 754 345	812 862	2 422
		ORP Sušice	4 324	360	10 460 679	871 723	-
	2019	POÚ Kašperské Hory	298	25	654 529	54 544	2 196
		POÚ Sušice	3 409	284	8 470 112	705 843	2 485
		ORP Sušice	3 707	309	9 124 641	760 387	-
Příspěvek na živobytí	2017	POÚ Kašperské Hory	326	27,2	1 111 478	92 623	3 409
		POÚ Sušice	2 316	193,0	7 842 568	653 547	3 386
		ORP Sušice	2 642	220	8 954 046	746 171	-
	2018	POÚ Kašperské Hory	250	21	753 848	62 821	3 015
		POÚ Sušice	1 807	151	5 291 075	440 923	2 928
		ORP Sušice	2 057	171	6 044 923	503 744	-
	2019	POÚ Kašperské Hory	186	16	622 263	51 855	3 346
		POÚ Sušice	1 326	111	4 198 081	349 840	3 166
		ORP Sušice	1 512	126	4 820 344	401 695	-
Doplatek na bydlení	2017	POÚ Kašperské Hory	116	10	363 728	30 311	3 136
		POÚ Sušice	1 085	90	3 572 857	297 738	3 293
		ORP Sušice	1 201	100	3 936 585	328 049	-
	2018	POÚ Kašperské Hory	106	9	307 817	25 651	2 904
		POÚ Sušice	836	70	2 710 883	225 907	3 243
		ORP Sušice	942	79	3 018 700	251 558	-
	2019	POÚ Kašperské Hory	81	7	216 908	18 076	2 678
		POÚ Sušice	700	58	2 306 697	192 225	3 295
		ORP Sušice	781	65	2 523 605	210 300	-

Zdroj: MPSV (OKStat), 2020

Stav nepříznivé sociální situace obyvatel daného území se také odráží v míře poskytování dávek mimořádné okamžité pomoci, které jsou poskytovány na překlenutí nepříznivé sociální situace mimořádného charakteru.¹⁵

Informace o vyplacených dávkách MOP jsou uvedené v následující tabulce 46, ze které je zřejmé, že za sledované období došlo k celkovému poklesu počtu vyplacených dávek. Stejně tak klesla za celé období celková i průměrná měsíční vyplacená částka, v POÚ Sušice (a v průměru v celém ORP) ale došlo v roce 2018 k mírnému nárůstu a následnému rychlému snížení, zatímco v POÚ Kašperské Hory docházelo ke snižování kontinuálně. Sledování průměrné vyplacené částky na osobu není v případě MOP relevantní, protože je přiznávána na základě 6 různých důvodů s odlišně nastavených mechanismem výpočtu její výše.

¹⁵ Tato forma okamžité pomoci reaguje na potřeby lidí ve chvíli hrozby vážné újmy na zdraví, potřeby řešení mimořádné události, dále na úhradu nezbytného jednorázového výdaje nebo odvrácení ohrožení sociálním vyloučením.

Tabulka 46. Dávky MOP vyplacené na území SO ORP Sušice v letech 2017-2019

Rok	trvalá adresa žadatele	Počet vyplacených dávek za rok	Průměrně vyplacených dávek měsíčně	Celková vyplacená částka za rok	Průměrná měsíční vyplacená částka
2017	POÚ Kašperské Hory	18	1,5	32 725	2 727
	POÚ Sušice	65	5,4	134 398	11 200
	ORP Sušice	83	6,9	167 123	13 927
2018	POÚ Kašperské Hory	4	0,3	6 100	508
	POÚ Sušice	55	4,6	177 268	14 772
	ORP Sušice	59	4,9	183 368	15 281
2019	POÚ Kašperské Hory	3	0,3	2 325	194
	POÚ Sušice	21	1,8	32 976	2 748
	ORP Sušice	24	2,0	35 301	2 942

Zdroj: MPSV (OKStat), 2020

10.3.1. Ohrožení chudobou

Český statistický úřad provádí pod názvem Životní podmínky již od roku 2005 výběrové šetření EU-SILC (European Union – Statistics on Income and Living Conditions)¹⁶. Toto šetření probíhá zároveň i ve všech zbylých zemích EU a jeho cílem je získávat reprezentativní údaje o příjmovém rozdělení jednotlivých typů domácností, údaje o způsobu, kvalitě a finanční náročnosti bydlení, vybavenosti domácností předměty dlouhodobého užívání a o pracovních, hmotných a zdravotních podmínkách dospělých osob žijících v domácnostech. Zároveň je možné tyto informace porovnávat s dalšími zeměmi. K hlavním výstupům patří informace o **podílu osob ohrožených příjmovou chudobou a osob žijících v domácnostech s určitým materiálním a nově také sociálním nedostatkem**.

Hranice ohrožení příjmovou chudobou je určena jako 60 % střední hodnoty čistého příjmu domácnosti (zohledňuje velikost a složení domácnosti). Dle šetření z roku 2019 je ohroženo příjmovou chudobou zhruba 10,1 % všech obyvatel České republiky, týká se tak zhruba každého desátého obyvatele.

Aby domácnost jednotlivce v roce 2019 nespadla pod hranici ohrožení příjmovou chudobou, musel být její čistý měsíční příjem vyšší než 12 818 Kč, domácnost dvou dospělých musela mít příjmy vyšší než 19 227 Kč/měsíc, rodič s dítětem do 13 let musel mít více než 16 663 Kč měsíčně a partnerský pár se dvěma dětmi do 13 let 26 917 Kč.

Vzhledem k nadprůměrným příjmům domácností je nejnižší míra příjmové chudoby v Praze, obecně je nižší také v malých venkovských obcích (8,4 %), naopak vyšší míra je v krajských městech a městech do 50 tisíc obyvatel. Velikost ale není charakteristikou ovlivňující míru chudoby, nejdůležitější je poměr pracujících a nezaměstnaných osob a vliv má také vzdělání.

Míra materiální a sociální deprivace je měřena na základě vybraného souboru ukazatelů (služby, požitky, věci pro osobní potřebu, kontakt s příbuznými, připojení k internetu apod.), které si jedinec může či nemůže dovolit. Hranice materiální a sociální deprivace je poté stanovena na 5 ze 13 položek, které si osoba nemůže dovolit z finančních důvodů. V roce 2019 dosáhl tento ukazatel 5,3 %. Materiální a sociální deprivace se tedy týká zhruba každého dvacátého obyvatele České republiky.

¹⁶ text je částečně převzat z: <https://www.czso.cz/csu/czso/zivotni-podminky-eu-silc-metodika>

Pokud bychom výše uvedené informace volně přepočítali na SO ORP Sušice, pod hranicí materiální a sociální deprivace by se ocitlo zhruba 1 279 obyvatel regionu a pod hranicí příjmové chudoby by se ocitlo přibližně 2 028 obyvatel regionu. Je ale potřeba brát v potaz, že se jedná pouze o statistický odhad, který nemusí zcela odpovídat realitě. Přesto představují tyto ukazatele zajímavé informace o sociální oblasti.

10.3.2. Rozsah sociálního vyloučení

V červenci 2020 vydala Agentura pro sociální začleňování zprávu o rozsahu sociálního vyloučení v Plzeňském kraji¹⁷, která představuje praktickou aplikaci *Metodiky pro posouzení rozsahu sociálního vyloučení v území*. Rozsah sociálního vyloučení je sledován prostřednictvím několika indikátorů, přičemž základní sledovanou jednotkou jsou jednotlivé obce:

- Příjemci příspěvku na živobytí
- Příjemci příspěvku na bydlení
- Osoby v exekuci
- Dlouhodobě nezaměstnaní
- Předčasné odchody ze systému základního vzdělávání v běžných třídách

Pro každý indikátor sledovaný ze 3 perspektiv (absolutní, relativní počet a lokalizační kvocient) jsou stanoveny hranice, za jejichž překročení obec získá bod. Ve výsledku je tak stanoven index sociálního vyloučení, který má rozsah od 0 bodů (nejnižší zatížení sociálním vyloučením) až 30 (nejvyšší zatížení).

Pro rok 2018 pak v SO ORP Sušice vychází, že 7 obcí se nachází v rozmezí 0 až 1 bodu, 22 obcí v rozmezí 2 až 7 bodů a 1 obec v kategorii 12 až 30 bodů. Agentura pro sociální začleňování považuje obce za ohrožené sociálním vyloučením, pokud mají index větší než 8 – v SO ORP Sušice je v takovém případě sociálním vyloučením ohrožena pouze 1 obec.

10.3.3. Sociálně vyloučené lokality

Na území SO ORP Sušice se dle Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR¹⁸ (zpracovatel GAC, s.r.o.) z roku 2015 nenachází žádná sociálně vyloučená lokalita. Tento fakt potvrzují i výsledky dotazníkového šetření, které realizovalo CpkP ZČ mezi obcemi. Žádná z 29 obcí, která vrátila vyplnění dotazník nevedla, že se na jejím území nachází SVL.

¹⁷ Sál L., Lang P., Kopecká Z., *Rozsah sociálního vyloučení v Plzeňském kraji*, Agentura pro sociální začleňování, Červenec 2020, materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“

¹⁸ Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR, GAC,s.r.o., 2015

11. Přílohy

Příloha 1. Hustota obyvatelstva v obcích SO ORP Sušice

Název území	Plocha území v ha	Počet obyvatel k 31.12.2019	Hustota zalidnění v obyvatelé na km ²
SO ORP Sušice	78 068	24 150	31
Budětice	1346	298	22
Bukovník	409	63	15
Čímice	667	188	28
Dlouhá Ves	1499	869	58
Dobršíň	664	105	16
Domoraz	383	54	14
Dražovice	553	163	29
Frymburk	654	111	17
Hartmanice	6220	959	15
Hlavňovice	2410	483	20
Horská Kvilda	2986	60	2
Hrádek	3690	1 394	37
Kašperské Hory	4413	1 427	32
Kolinec	4872	1 464	30
Modrava	8164	78	1
Mokrosuky	697	129	18
Nezamyslice	709	218	30
Nezdice na Šumavě	1744	330	19
Petrovice u Sušice	2660	636	24
Podmokly	527	148	28
Prášíly	11233	154	1
Rabí	1432	494	34
Rejštejn	3044	247	8
Soběšice	1713	384	22
Srní	3347	224	7
Strašíň	1633	333	20
Sušice	4565	11 032	241
Velhartice	2726	850	31
Žihobce	2581	601	23
Žichovice	526	654	255

Zdroj: Český statistický úřad, 2020

Příloha 2. Zastoupení obcí v MAS působících v SO ORP Sušice

Název obce	MAS POŠUMAVÍ				Ekoregion Úhlava, z.s.
	mikroregion POŠUMAVÍ ¹⁹	mikroregion STŘEDNÍ POŠUMAVÍ	mikroregion PRÁCHEŇSKO ²⁰	samostatně	
Budětice	ano				
Bukovník	ano				
Čímice	ano				
Dlouhá Ves		ano			
Dobršíň	ano				
Domoraz	ano				
Dražovice	ano				

¹⁹ mikroregion Pošumaví, je členem MAS Pošumaví prostřednictvím mikroregionu Prácheňsko (ten zastřešuje jejich členství)

²⁰ Mikroregion Prácheňsko zastřešuje členství mikroregionů Pošumaví a Slavník

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

Název obce	MAS POŠUMAVÍ				Ekoregion Úhlava, z.s.
	mikroregion POŠUMAVÍ ¹⁹	mikroregion STŘEDNÍ POŠUMAVÍ	mikroregion PRÁCHEŇSKO ²⁰	samostatně	
Frymburk	ano				
Hartmanice		ano			
Hlavňovice		ano			
Horská Kvilda					
Hrádek		ano			
Kašperské Hory					
Kolinec		ano			
Modrava					ano
Mokrosuky		ano			
Nezamyslice	ano				
Nezdice na Šumavě	ano				
Petrovice u Sušice		ano			
Podmokly	ano				
Prášíly					ano
Rabí			ano		
Rejštejn					
Soběšice	ano				
Srní					ano
Strašín	ano				
Sušice				ano	
Velhartice		ano			
Žihobce	ano				
Žichovice			ano		

Pozn. Členské obce v MAS Pošumaví jsou sdružené podle jednotlivých mikroregionů
Zdroj: autor, 2020

Příloha 3. Zastoupení obcí v mikroregionech působících v SO ORP Sušice

Název obce	Mikroregion Prácheňsko org.		Mikroregion střední Pošumaví	Mikroregion Šumava západ
	Svazek obcí Pošumaví	Prácheňsko		
Budětice	ano			
Bukovník	ano			
Čímice	ano			
Dlouhá Ves			ano	ano
Dobršíň	ano			
Domoraz	ano			
Dražovice	ano			
Frymburk	ano			
Hartmanice			ano	
Hlavňovice			ano	
Horská Kvilda				ano
Hrádek			ano	
Kašperské Hory				ano
Kolinec			ano	
Modrava				ano
Mokrosuky			ano	
Nezamyslice	ano			

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

Název obce	Mikroregion Prácheňsko org.		Mikroregion střední Pošumaví	Mikroregion Šumava západ
	Svazek obcí Pošumaví	Prácheňsko		
Nezdice na Šumavě	ano			
Petrovice u Sušice			ano	
Podmokly	ano			
Prášily				ano
Rabí	ano			
Rejštejn				ano
Soběšice	ano			
Srní				ano
Strašín	ano			
Sušice				ano
Velhartice			ano	
Žihobce	ano			
Žichovice		ano		

Zdroj: autor, 2020

Příloha 4. Celkový přírůstek obyvatel v obcích SO ORP Sušice v letech 2013-2019

Název obce	Celkový přírůstek v letech							Přírůstek v letech 2013-2019 celkem	Průměrný přírůstek za rok
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019		
Budětice	-2	2	-7	-9	-4	1	12	-7	-1,0
Bukovník	-1	-9	-1	-1	1	-2	-7	-20	-2,9
Čímice	-3	-1	-4	4	9	6	-1	10	1,4
Dlouhá Ves	-2	2	37	-12	-17	8	21	37	5,3
Dobršíň	4	-2	1	1	3	1	-1	7	1,0
Domoraz	5	-2	-1	-1	1	1	0	3	0,4
Dražovice	-5	-2	7	-6	1	-2	6	-1	-0,1
Frymburk	6	-2	2	2	-3	0	-1	4	0,6
Hartmanice	11	-11	-7	-13	-26	-26	-15	-87	-12,4
Hlavňovice	4	-9	10	-4	-2	4	-4	-1	-0,1
Horská Kvilda	-6	-2	-1	1	2	1	-7	-12	-1,7
Hrádek	3	12	12	-18	-10	-6	9	2	0,3
Kašperské Hory	-15	0	-8	21	-9	-13	-22	-46	-6,6
Kolinec	-15	15	-2	-7	11	-1	9	10	1,4
Modrava	0	0	2	1	5	-3	3	8	1,1
Mokrosuky	3	1	-5	-2	-2	1	4	0	0,0
Nezamyslice	-3	-7	6	-4	-4	6	4	-2	-0,3
Nezdice na Šumavě	5	0	-6	4	-9	12	5	11	1,6
Petrovice u Sušice	-8	6	13	16	-10	10	3	30	4,3
Podmokly	8	-3	-5	0	-7	-6	0	-13	-1,9
Prášily	-6	-3	1	4	-4	3	-2	-7	-1,0
Rabí	14	5	1	-2	-9	6	-9	6	0,9
Rejštejn	-4	-4	-3	8	7	1	-8	-3	-0,4
Soběšice	-5	5	14	-9	-5	-1	0	-1	-0,1
Srní	-5	-4	-3	-10	-7	-2	-2	-33	-4,7
Strašín	-12	-22	7	-7	-7	-1	19	-23	-3,3
Sušice	7	-20	-127	-3	19	-36	-78	-238	-34,0
Velhartice	-10	-27	-17	-5	8	5	16	-30	-4,3

ČTVRTÁ ETAPA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA SUŠICKU (2020)

Název obce	Celkový přírůstek v letech							Přírůstek v letech 2013-2019 celkem	Průměrný přírůstek za rok
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019		
Žihobce	2	-10	0	-11	-23	3	26	-13	-1,9
Žichovice	-2	-7	-3	-6	-3	-5	6	-20	-2,9
SO ORP Sušice	-32	-99	-87	-68	-94	-35	-14	-429	-61,3

Zdroj: Český statistický úřad

Příloha 5. Technická vybavenost obcí SO ORP Sušice k 31. 12. 2016

Obec	z toho počet obcí, ve kterých je k dispozici				
	veřejný vodovod	plyn ze sítě	kanalizace		sběrný dvůr
			napojená na ČOV	bez ČOV	
Budětice	1	-	1	-	-
Bukovník	1	-	-	1	-
Čímice	1	-	-	1	-
Dlouhá Ves	1	-	-	-	-
Dobršíň	1	-	-	1	-
Domoraz	1	-	-	1	1
Dražovice	1	1	-	1	-
Frymburk	-	-	-	-	-
Hartmanice	1	-	1	-	-
Hlavňovice	1	-	-	1	-
Horská Kvilda	-	-	1	-	-
Hrádek	1	1	1	-	-
Kašperské Hory	1	-	1	-	1
Kolinec	1	-	-	1	1
Modrava	1	-	1	-	-
Mokrosuky	1	-	-	1	-
Nezamyslice	1	1	-	1	-
Nezdice na Šumavě	1	-	1	-	-
Petrovice u Sušice	1	-	-	-	-
Podmokly	1	-	-	1	-
Prášíly	1	-	1	-	-
Rabí	1	-	-	1	-
Rejštejn	1	-	1	-	-
Soběšice	1	-	1	-	-
Srní	1	-	1	-	-
Strašín	1	-	-	1	-
Sušice	1	1	1	-	1
Velhartice	1	-	1	-	-
Žihobce	1	-	1	-	-
Žichovice	1	-	-	1	-
Celkem ORP Sušice	28	4	14	13	4

Zdroj: Český statistický úřad

Příloha 6. Občanská vybavenost obcí SO ORP Sušice k 31. 12. 2016

Obec	Je k dispozici									
	turistické informační centrum	kostel s pravidelnými bohoslužbami	kulturní dům, sál pro společenské akce	kino	středisko pro volný čas dětí, mládeže	víceúčelová tělocvična, sportovní hala	jednoúčelové kryté sportovní zařízení	sportovní hřiště	dětské hřiště	koupaliště, krytý bazén
Budětice	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
Bukovník	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Čímice	-	1	1	-	1	-	-	1	1	-
Dlouhá Ves	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-
Dobříšín	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-
Domoraz	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Dražovice	-	-	1	-	1	-	-	1	1	-
Frymburk	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-
Hartmanice	1	1	1	-	-	-	1	1	1	-
Hlavňovice	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-
Horská Kvilda	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Hrádek	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-
Kašperské Hory	1	1	1	1	-	1	-	1	1	-
Kolinec	1	1	1	-	-	1	-	1	1	1
Modrava	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Mokrosuky	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Nezamyslice	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-
Nezdice na Šumavě	1	-	1	-	-	-	-	1	1	-
Petrovice u Sušice	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-
Podmokly	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Prášíly	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Rabí	1	1	1	-	1	-	-	1	1	-
Rejštejn	-	1	1	-	-	-	-	-	1	-
Soběšice	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-
Srní	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-
Strašín	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
Sušice	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Velhartice	-	1	1	-	-	1	-	1	1	-
Žihobce	1	1	-	1	1	1	-	1	1	1
Žichovice	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
ORP Sušice	12	20	18	5	6	8	3	21	22	6

Zdroj: Český statistický úřad

Příloha 7. Počet příjemců důchodů v okresech Plzeňského kraje k 31. 12. daného roku

Území (okres/kraj)	Příjemci starobního důchodu	Z toho		Příjemci invalidního důchodu	Z toho s invaliditou			Příjemci všech druhů důchodů
		s předčasným důchodem			3.stupně	2.stupně	1.stupně	
2010	Plzeňský kraj	124 922	27 834	25 713	14 422	3 032	8 259	155 168
	Domažlice	12 741	3 042	2 854	1 555	388	911	16 042
	Klatovy	19 743	5 276	4 655	2 847	467	1 341	25 106
	Plzeň-jih	13 124	3 071	3 339	2 033	419	887	16 896
	Plzeň-město	43 145	8 734	6 695	3 717	825	2 153	51 289
	Plzeň-sever	15 716	3 855	2 911	553	340	1 018	19 248
	Rokycany	10 812	2 228	2 153	1 231	221	701	13 395
	Tachov	9 641	1 628	3 106	1 486	372	1 248	13 192
2019	Plzeňský kraj	134 191	39 180	25 489	11 241	5 137	9 111	162 774
	Domažlice	14 059	4 520	3 232	1 536	764	932	17 677
	Klatovy	21 044	7 334	4 973	2 440	962	1 571	26 504
	Plzeň-jih	14 324	4 467	2 933	1 212	613	1 108	17 578
	Plzeň-město	45 065	11 543	5 794	2 526	1 107	2 161	51 869
	Plzeň-sever	17 387	5 443	3 167	1 352	636	1 179	20 930
	Rokycany	11 345	3 277	2 560	1 020	512	1 028	14 163
	Tachov	10 967	2 596	2 830	1 155	543	1 132	14 053

Zdroj: ČSSZ, 2020

Příloha 8. Struktura příjemců PnP v I. stupni v letech 2017-2019

stupeň závislosti		I.											
Rok	pohlaví	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena
	věk	0-17 let		18-64 let		65-74 let		75-84 let		85-94		95 let a více	
2017	POÚ Kašperské Hory	0	1	2	2	3	4	1	4	0	6	0	0
	POÚ Sušice	21	14	33	32	21	30	15	55	9	32	0	0
	SO ORP Sušice	21	15	35	34	24	34	16	59	9	38	0	0
	Plzeňský kraj	363	245	602	544	407	559	333	1 080	227	840	11	21
2018	POÚ Kašperské Hory	0	1	1	2	4	2	2	5	0	2	0	1
	POÚ Sušice	16	14	31	32	22	30	21	55	8	32	0	0
	SO ORP Sušice	16	15	32	34	26	32	23	60	8	34	0	1
	Plzeňský kraj	359	249	604	516	428	570	317	1 064	222	766	9	26
2019	POÚ Kašperské Hory	0	2	0	3	2	4	1	6	0	2	0	0
	POÚ Sušice	20	13	35	27	23	35	16	67	10	32	0	2
	SO ORP Sušice	20	15	35	30	25	39	17	73	10	34	0	2
	Plzeňský kraj	391	261	605	519	448	570	324	1 089	209	735	6	31

Zdroj: MPSV ČR, 2020

Příloha 9. Struktura příjemců PnP v II. Stupni v letech 2017-2019

stupeň závislosti		II.											
Rok	pohlaví	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena
	věk	0-17 let		18-64 let		65-74 let		75-84 let		85-94		95 let a více	
2017	POÚ Kašperské Hory	0	2	5	3	5	3	5	16	1	5	0	0
	POÚ Sušice	17	7	46	41	42	41	43	140	32	106	1	3
	SO ORP Sušice	17	9	51	44	47	44	48	156	33	111	1	3
	Plzeňský kraj	398	181	869	617	534	558	461	1 252	347	1 252	19	66
2018	POÚ Kašperské Hory	0	2	5	2	3	5	6	11	0	3	0	0
	POÚ Sušice	19	9	44	48	39	36	41	136	28	101	0	1
	SO ORP Sušice	19	11	49	50	42	41	47	147	28	104	0	1
	Plzeňský kraj	407	192	841	637	560	588	502	1 305	372	1 204	20	79
2019	POÚ Kašperské Hory	0	2	6	9	3	5	4	9	2	6	0	0
	POÚ Sušice	14	11	43	48	37	40	43	118	27	102	2	4
	SO ORP Sušice	14	13	49	57	40	45	47	127	29	108	2	4
	Plzeňský kraj	411	194	819	618	580	642	539	1 342	360	1 220	28	75

Zdroj: MPSV ČR, 2020

Příloha 10. Struktura příjemců PnP v III. stupni v letech 2017-2019

stupeň závislosti		III.											
Rok	pohlaví	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena
	věk	0-17 let		18-64 let		65-74 let		75-84 let		85-94		95 let a více	
2017	POÚ Kašperské Hory	0	0	5	2	2	0	0	2	0	2	0	0
	POÚ Sušice	12	2	29	24	18	12	17	43	12	48	0	3
	SO ORP Sušice	12	2	34	26	20	12	17	45	12	50	0	3
	Plzeňský kraj	239	109	686	498	397	363	405	744	284	1 023	10	83
2018	POÚ Kašperské Hory	0	0	5	2	2	0	1	4	0	5	0	0
	POÚ Sušice	12	2	32	19	20	21	27	40	20	51	0	3
	SO ORP Sušice	12	2	37	21	22	21	28	44	20	56	0	3
	Plzeňský kraj	248	112	720	508	425	396	440	804	334	1 040	16	99
2019	POÚ Kašperské Hory	0	0	4	1	1	1	1	5	0	3	0	1
	POÚ Sušice	14	2	36	20	21	18	29	49	27	56	0	5
	SO ORP Sušice	14	2	40	21	22	19	30	54	27	59	0	6
	Plzeňský kraj	261	119	718	514	435	437	497	811	333	1 092	17	103

Zdroj: MPSV ČR, 2020

Příloha 11. Struktura příjemců PnP v IV. stupni v letech 2017-2019

stupeň závislosti		IV.											
Rok	Pohlaví	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena
	Věk	0-17 let		18-64 let		65-74 let		75-84 let		85-94		95 let a více	
2017	POÚ Kašperské Hory	1	0	1	0	0	0	0	0	0	3	0	1
	POÚ Sušice	7	4	16	8	4	4	7	21	6	25	0	4
	SO ORP Sušice	8	4	17	8	4	4	7	21	6	28	0	5
	Plzeňský kraj	159	112	450	326	172	164	199	423	152	659	8	95
2018	POÚ Kašperské Hory	0	0	2	0	0	0	0	0	0	5	0	0
	POÚ Sušice	7	5	15	7	3	4	10	30	9	28	0	5
	SO ORP Sušice	7	5	17	7	3	4	10	30	9	33	0	5
	Plzeňský kraj	158	105	445	328	178	170	215	445	156	669	13	107
2019	POÚ Kašperské Hory	0	0	2	0	0	0	1	0	0	4	0	1
	POÚ Sušice	4	5	13	8	2	5	10	25	7	38	0	8
	SO ORP Sušice	4	5	15	8	2	5	11	25	7	42	0	9
	Plzeňský kraj	156	113	467	354	201	158	228	455	170	712	6	116

Zdroj: MPSV ČR, 2020

Příloha 12. Rozdělení držitelů průkazů pro zdravotně postižené dle věkových skupin

Rok	Druh průkazu	Trvalá adresa držitele								
		2017			2018			2019		
		POÚ Kašperské Hory	POÚ Sušice	ORP Sušice	POÚ Kašperské Hory	POÚ Sušice	ORP Sušice	POÚ Kašperské Hory	POÚ Sušice	ORP Sušice
0-7 let	TP	0	0	0	0	1	1	0	0	0
	ZTP	0	10	10	0	7	7	0	7	7
	ZTP/P	0	3	3	0	7	7	0	10	10
	Celkem	0	13	13	0	15	15	0	17	17
8-17 let	TP	0	3	3	0	2	2	0	2	2
	ZTP	1	8	9	2	13	15	2	14	16
	ZTP/P	2	13	15	0	13	13	0	12	12
	Celkem	3	24	27	2	28	30	2	28	30
18-64 let	TP	5	57	62	4	57	61	3	52	55
	ZTP	15	258	273	18	285	303	21	311	332
	ZTP/P	7	94	101	9	97	106	9	93	102
	Celkem	27	409	436	31	439	470	33	456	489
65-84 let	TP	2	18	20	2	17	19	3	26	29
	ZTP	21	445	466	32	499	531	32	556	588
	ZTP/P	3	70	73	3	75	78	2	75	77
	Celkem	26	533	559	37	591	628	37	657	694
85 a více let	TP	0	1	1	0	1	1	0	1	1
	ZTP	5	126	131	5	164	169	9	205	214
	ZTP/P	1	15	16	1	18	19	1	20	21
	Celkem	6	142	148	6	183	189	10	226	236
Celkový úhrn		62	1 121	1 183	76	1 256	1 332	82	1 384	1 466

Zdroj: MPSV (OKStat), 2020

12. Seznam zkratk

CpKP ZČ – Centrum pro komunitní práci západní Čechy
CSSZ – Česká správa sociálního zabezpečení
ČOV – Čistička odpadních vod
DnB – Doplatek na bydlení
DPS – Dům s pečovatelskou službou
DPS – Dům s pečovatelskou službou
KP – Komunitní plán
KPSS – Komunitní plánování sociálních služeb
MAP – Místní akční plán rozvoje vzdělávání
MAS – Místní akční skupina
MOP – Mimořádná okamžitá pomoc
MPSV ČR – Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
MŠMT ČR – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MÚ – Městský úřad
OSPOD – Orgán sociálně-právní ochrany dětí
OÚ – Obecní úřad
OZP – osoba zdravotně postižená
PnB – Příspěvek na bydlení
PnP – Příspěvek na péči
PnŽ – Příspěvek na živobytí
SO ORP – Správní obvod obce s rozšířenou působností (obec III. typu)
SO POÚ – Správní obvod obce s pověřeným obecním úřadem (obec II. typu)
SVP – Speciální vzdělávací potřeby

13. Použité zdroje

Analýza dostupnosti a potřebnosti sociálních služeb v Plzeňském kraji 2018

Česká správa sociálního zabezpečení

Český statistický úřad

Exekutorská komora ČR

<http://katalogpo.upol.cz/socialni-znevychodneni/1-vymezeni-terminu-socialni-znevychodneni/1-1-definice-socialniho-znevychodneni/>

<https://www.ekoregion-uhlava.cz>

Komunitní plán sociálních služeb Sušice

Městský úřad Sušice

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Ministerstvo vnitra ČR

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Sušice

Registr poskytovatelů sociálních služeb

Sál L., Lang P., Kopecká Z., *Rozsah sociálního vyloučení v Plzeňském kraji*, Agentura pro sociální začleňování, Červenec 2020

Sociálně demografická analýza Sušice

Statistická ročenka Plzeňského kraje 2019

Úřad práce

Ústav Pro Informace Ve Vzdělávání (UIV)

Územně identifikační registr

Výroční zprávy Základní školy speciální a Praktické školy Diakonie ČCE Merklín

www.masposumavi.cz

www.mestosusice.cz

www.mikroregion.sumavanet.cz

www.posumavi.cz

www.prachensko.org

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře